

Indkaldelse til bestyrelsesmøde

Jeg har hermed fornøjelsen at indbyde dig til bestyrelsesmøde

Mandag den 3. oktober 2022 kl. 14.30-19.00

Mødet afholdes på SDU Odense (DIAS seminarrum)

23. september 2022

Sagsnr. 20/36
RIRO/TIKO

Mødet indledes med et oplæg ved N. Asger Mortensen om SDU's nye grundforskningscenter POLIMA fra kl. 14.30-15. [Link](#) til nyhed på SDU.dk om grundforskningscenteret.

Mødet afsluttes med en rundvisning på Nyt SUND byggeriet fra kl. 17-18. Herefter serveres en let middag fra kl. 18-19 i mødelokalet.

Dagsorden for bestyrelsesmødet:

	Kl.	Tid
1. Bemærkninger til dagsordenen	15.00	5 min
2. Økonomisk afrapportering – Økonomistatus 3, 2022 <i>Orientering</i> <i>Ingen supplerende fremlæggelse på mødet</i> Vicedirektør for økonomi Nicolai Sørensen og budgetchef Linda DaCosta deltager	15.05	10 min
3. 1. udkast til indtægtsbudget 2023 og budgetoverslagsårene 2024-2026 <i>Indstilling</i> <i>Supplerende fremlæggelse på mødet</i> Vicedirektør for økonomi Nicolai Sørensen og budgetchef Linda DaCosta deltager	15.15	15 min

	Kl.	Tid
4. Årlig rapportering vedrørende SDU's investeringspolitik	15.30	5 min
<i>Orientering</i>		
<i>Ingen supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
Vicedirektør for økonomi Nicolai Sørensen og chefcontroller Heidi Kriebler deltager		
PAUSE	15.35	10 min
5. Vedtægtsændring vedrørende brug af kapitalforvaltere	15.45	5 min
<i>Indstilling</i>		
<i>Ingen supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
6. Informationssikkerhed på SDU	15.50	5 min
<i>Orientering</i>		
<i>Ingen supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
7. Status på årets optag	15.55	10 min
<i>Orientering</i>		
<i>Supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
8. Status på igangværende uddannelsespolitiske tiltag	16.05	10 min
<i>Orientering</i>		
<i>Supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
9. Opsamling på APV og trivselsmåling	16.15	20 min
<i>Orientering</i>		
<i>Supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
10. Status på byggesager	16.35	10 min
10.1 Nyt SUND		
<i>Indstilling</i>		
<i>Supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
10.2 LSP		
<i>Indstilling</i>		
<i>Supplerende fremlæggelse på mødet</i>		
11. Meddelelser fra bestyrelsesformand Niels Thorborg	16.45	5 min
12. Meddelelser fra rektoratet	16.50	5 min
13. LUKKET PUNKT	16.55	5 min

Kl. Tid**14. LUKKET PUNKT**

17.00 5 min

15. Eventuelt

Ud over materiale til ovenstående vedlægges:

- Kort guide til PDF
- Godkendt referat fra sidste møde

Med venlig hilsen

Niels Thorborg
Formand for bestyrelsen

ORIENTERING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022

Dagsordenens punkt 2

Sag:

Økonomisk afrapportering – Økonomistatus 3, 2022

Bilag:

Økonomistatus 3, 2022 til bestyrelsen, 3. oktober 2022

Sagsindhold:

På hvert bestyrelsesmøde fremlægges en aktuell status på økonomien på SDU.

Økonomistatus 3 for 2022 er udarbejdet på baggrund af registreret lønforbrug til og med maj måned og øvrigt forbrug til og med juli måned.

Bestyrelsen godkendte den 10. december 2021 budget 2022 med et planlagt driftsmæssigt underskud på -79,2 mio. kr. Økonomistatus 3 peger på et resultat som er betydeligt forværret, idet driftsunderskuddet forventes at blive -130,7 mio. kr. i 2022. Den primære forklaring på underskuddet er et stort negativt afkast på SDU's værdipapirer som følge af markedsudviklingen samt mindre fald i SDU's indtægter og let stigende omkostninger. SDU er aktuelt ikke påvirket af de stigende energipriser, da universitetet har en fastprisaftale på el (udløber ultimo 2023) og ikke har mærket prisændringer for fjernvarme.

SDU har fri egenkapital til at finansiere det øgede underskud i 2022. Rektoratet vil i den kommende tid foretage en kontrolleret opbremsning af en række driftsomkostninger ud fra antagelsen om en bedring på de finansielle markeder i den kommende tid. SDU's frie egenkapital kan i en periode håndtere negative udsving i resultatet, idet SDU i 2020 øgede beholdningsmålet for den frie egenkapital til 200 mio.kr. En periode med brug af den frie egenkapital bør følges af en periode med konsolidering af den frie egenkapital.

Der er fortsat en del usikkerhed forbundet med vurderingen, og resultatet skønnes at kunne variere i et spænd på -77 mio. kr. til -185 mio. kr. Den store usikkerhed skyldes udviklingen i den nationale og internationale økonomi med stor ustabilitet i markederne, stigende inflation og usikker forsyningssituation.

Sammen med Økonomistatus 3 fremlægger SDU første udkast til indtægtsbudget for 2023-2026. Økonomistatus 3 indgår i budgetudarbejdelsen som forudsætning for de forventede beholdninger i budgetåret og budgetoverslagsårene.

Rektoratet vil give en mundtlig status på bestyrelsesmødet den 3. oktober.

Sagen forelægges til bestyrelsens orientering.

Indstiller:

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør

Rektoratet

Sagsbehandler:

Linda DaCosta

Budgetchef

Økonomiservice

Økonomistatus 3 til bestyrelsen, 3. oktober 2022

På hvert bestyrelsesmøde fremlægges en afrapportering på indeværende års økonomiske status for SDU.

Økonomistatus 3 er udarbejdet på baggrund af registreret lønforbrug til og med maj måned, driftsforbrug til og med juli måned 2022, og en genberegning af indtægtsprognosen for uddannelsesindtægter i maj 2022.

Der er afholdt budgetmøder mellem universitetsdirektøren og dekanerne medio september 2022.

Økonomistatus SDU

Bestyrelsen godkendte den 10. december 2021 budget 2022 med et driftsmæssigt underskud på -79,1 mio. kr. Forventningen efter Økonomistatus 3 er, at driftsresultatet for 2022 kommer til at ende med et noget større underskud end det budgetterede, nemlig på -130,7 mio. kr. Se Tabel 1.

I forhold til Økonomistatus 2, udarbejdet efter 4 måneders drift, er der tale om en resultatforværring på -49,0 mio. kr., beroende på både faldende indtægter og forøgede omkostninger.

Driftsresultatet skønnes på baggrund af de indeholdte usikkerheder at kunne ligge inden for et resultatspænd fra -77 mio. kr. til -185 mio. kr. Det svarer til, at omkostningerne på ordinær virksomhed bliver hhv. 1,5 procent mindre eller 1,5 procent større end budgetteret, eller modsat, at indtægterne bliver hhv. 1,5 procent større eller 1,5 procent mindre.

1. Indtægter (ordinær virksomhed)

1.1 Uddannelse

Uddannelsesindtægterne i 2022 viser et fald på -25,3 mio. kr. i forhold til budgetteret. Dette skyldes primært, at der har været fejl i det datagrundlag, som blev anvendt til beregning af oktober-prognosen i 2021. Fejlen betyder, at indtægtsskønnet har været godt 13 mio. kr. for højt i oprindeligt budget. Ved den årlige reberegning i maj måned er fejlen rettet, og der er desuden reduceret i nogle af fakulteternes forventninger til årets uddannelsesindtægter, i alt med ca. -5 mio. kr. Som beskrevet i Økonomistatus 2 er der endvidere reduceret med -7 mio. kr. på grundtilskuddet vedr. uddannelse som følge af aftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' (konsulentbesparelse).

1.2 Forskning

Forskningsindtægterne viser en stigning – til forventet 961,6 mio. kr. – da Finanslov 2022 indeholdt en tilførsel af ekstra basisforskningsmidler til SDU på 20 mio. kr., som et varigt løft fra 2022 og frem. Rektor har besluttet en intern fordeling af de ekstra basisforskningsmidler i 2022 og 2023, hvorefter den kommende revision af SDU's budgetmodel fra 2024 vil håndtere en varig fordeling af disse midler på SDU.

1.3 Øvrige indtægter og andre indtægter

Øvrige indtægter og andre indtægter forventes at stige med netto 1,8 mio. kr., til samlet 291,6 mio. kr. Stigningen dækker imidlertid over nogle større interne forskydninger.

I Økonomistatus 3 er forventningen til afkast på de finansielle poster indarbejdet med det seneste skøn fra SDU's kapitalforvaltere, hvilket vil sige et nettoafkast på -30,0 mio. kr. Ved Økonomistatus 2 lå vurderingen på et nettoafkast på -13,0 mio. kr. Der er således sket et yderligere fald på -17,0 mio. kr. I forhold til det oprindeligt budgetterede er der tale om et fald på 36,0 mio. kr. Det lavere afkast er pt i høj grad placeret på urealiserede tab. Denne markante udvikling skyldes de finansielle markeders reaktion på krigen i Ukraine og den inflation og de rentestigninger, der i øjeblikket præger markederne. For at minimere eventuelle tab er SDU i dialog med kapitalforvalterne om at fastholde værdipapirerne, hvor det ikke er nødvendigt at sælge.

Der er indarbejdet en realiseret værditilskrivning vedr. Science Ventures Denmark på 3,3 mio. kr.

Andre indtægter er forøget med 11,6 mio. kr. på grund af regnskabsmæssig omlægning af et specifikt projekt, som er flyttet fra Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (UK97) til ordinær virksomhed (UK10).

Der er endnu en gang foretaget en revurdering af volumen af den eksternt finansierede forskning. Som følge heraf er også niveauet for indtægter fra overhead, overført overskud fra lukkede projekter og eksterne ph.d.-taxametre blevet revurderet, og ligger nu stort set på niveau med det oprindelige budget for 2022.

2. Omkostninger (ordinær virksomhed)

Efter COVID-19-ændringer af SDU i både 2020 og 2021 er forbruget på en række poster på vej tilbage til tidligere niveau – men det henstår endnu at se, om der er sket permanente ændringer i forbrugsmønstre og adfærd, fx når det gælder rejse- og conferenceomkostninger samt andre personalerelaterede udgifter.

De samlede ordinære omkostninger forventes at udgøre 2.646,1 mio. kr., hvilket er 31,1 mio. kr. over det oprindelige budget, og 4 procent over niveauet fra 2021.

Lønomsomkostningerne på ordinær virksomhed forventes at udgøre 1.744,2 mio. kr., hvilket er en stigning med 41,5 mio. kr. i forhold til budgettet. Heraf udgør 5 mio. kr. midler afsat fra SDU Reserve til understøttelse af fakulteternes ansættelse af forfulgte forskere. Endvidere er der budgetteret lønudgifter til SDU Climate Cluster, samt en række stigninger på fakulteterne, som udtryk for stigende aktivitet. Flere fakulteter giver udtryk for, at der fortsat mangler at blive omkonteret en del løn til de eksternt finansierede projekter, hvilket vil reducere lønomkostningen på den ordinære drift.

Omkostningerne til øvrig drift på ordinær virksomhed forventes reduceret med -8,1 mio. kr. i forhold til budgettet, og udgør 858,8 mio. kr.

SDU er i den gunstige situation, at universitetet har indgået en fastprisaf tale for el frem til ultimo 2023. Desuden er SDU's varmforsyning overvejende (90%) baseret på fjernvarme, hvor der pt. ikke er varslet prisstigninger.

Både inflation og forsyningsproblemer begynder at kunne mærkes for en række varer, men er endnu ikke slået igennem for fuld styrke. Fortsætter udviklingen i nettoprisindekset står SDU overfor potentielle merudgifter alene for de eksisterende, centrale varekøbskontrakter på ca. 15 mio. kr. årligt. SDU's indkøbere søger løbende at finde billigere erstatningsprodukter, hvor det er muligt. For de finanslovsfinansierede dele af SDU's aktivitet gælder, at universitetet bliver kompenseret via den årlige pris- og lønregulering på Finansloven. Dog sker dette med op til et års forsinkelse.

For de eksternt finansierede aktiviteter vil der kunne komme et pres på SDU's ordinære driftsmidler i form af ansøgninger om øget medfinansiering, da de bevilligede projektmidler ikke bliver inflationsreguleret.

Efter aftale med institutionsrevisor bliver der i efteråret 2022 gennemført en validering af størrelsen af SDU's hensættelse til feriepengeforpligtelsen, da det efter vurdering fra universitetets revisor antages, at hensættelsen fra 2021 formentlig er for høj. En eventuel for høj hensættelse vil blive tilbageført som en driftsindtægt i 2022-regnskabet.

3. Ekstern virksomhed

Niveauet for den eksterne virksomhed forventes ved Økonomistatus 3 at udgøre 963,5 mio. kr., hvilket svarer til en forventet stigning på 65,9 mio. kr. fra niveauet i 2021. Der er tale om et løft på godt 7 procent fra 2021 til 2022.

Det forventede niveau for eksternt finansieret virksomhed ligger 3,5 mio. kr. over det, der var udgangspunktet i Budget 2022. Siden Økonomistatus 2 er der således sket en nedskrivning af det forventede niveau for den eksternt finansierede forskning med samlet 48,7 mio. kr. Forklaringen skal primært findes i en revurdering af Large Structure Production (LSP), hvor omkostningerne nu primært forventes at falde i 2023. Alene denne forskydning flytter det forventede niveau med ca. 25 mio. kr. fra 2022 til 2023. Også den resterende nedskrivning knytter sig til Det Tekniske Fakultet.

For den eksterne virksomhed begynder der også at være mærkbare påvirkninger af inflation og forsyningssvigt på varer. For en række af de allerede bevilligede projekter vil der kunne opstå både forsinkelser og forøgede omkostninger, som vil presse projekterne. Det opleves ligeledes tiltagende vanskeligt at rekruttere og fastholde kvalificerede medarbejdere til de bevilligede projekter.

På bestyrelsesmødet i juni 2022 præsenterede rektoratet en plan for en fundingstrategi, som adresserer, hvordan SDU kan tilpasse sig de store ændringer, der finder sted i det danske fundinglandskab. Hensigten er at øge andelen af eksternt finansieret forskning på SDU markant, og dermed yderligere understøtte den udvikling i volumen, som er i gang.

Økonomistatus 3 - 2022 og forventet regnskab 2022

Mio. kr. Alle tal i 2022 prisniveau	R21			ØS3			
Universitet	Jan-Jul 2021	Regnskab 2021	Jan-Jul / regnskab 2021	Jan-Jul 2022	Forventet regnskab 2022	Budget 2022	Jan-Jul / forventet regnskab
Indtægter							
Ordinær virksomhed							
Uddannelse	769,7	1.341,0	57%	746,3	1.279,4	1.304,7	58%
Forskning	570,0	957,7	60%	560,9	961,6	941,6	58%
Øvrige indtægter (på finansloven)	42,4	68,0	62%	45,1	66,6	67,7	68%
Andre indtægter (ikke på finanslov)	119,1	242,3	49%	79,9	208,0	222,1	38%
Ordinær virksomhed i alt	1.501,2	2.608,9	58%	1.432,2	2.515,6	2.536,1	57%
Ekstern virksomhed og særlige tilskud							
Kommerciel indtægtsdækket virksomhed	6,8	19,5	35%	8,1	23,2	23,0	35%
Retsmedicinske undersøgelser	13,9	28,2	49%	9,8	27,0	27,0	36%
Tilskudsfinansieret forskning	433,3	783,9	55%	449,9	849,6	848,8	53%
Andre tilskud	36,3	66,1	55%	22,0	63,7	61,2	35%
Ekstern virksomhed og særlige tilskud i alt	490,3	897,6	55%	489,8	963,5	960,0	51%
Indtægter i alt	1.991,5	3.506,5	57%	1.922,0	3.479,1	3.496,1	55%
Omkostninger							
Ordinær virksomhed							
Løn	1.030,5	1.749,0	59%	1.040,7	1.744,2	1.702,7	60%
Øvrig drift	467,5	750,1	62%	426,9	858,8	866,9	50%
Afskrivninger	21,3	37,8	56%	25,4	43,3	45,6	59%
Ordinær virksomhed i alt	1.519,3	2.536,9	60%	1.493,1	2.646,3	2.615,1	56%
Ekstern virksomhed og særlige tilskud							
Løn	321,3	555,4	58%	321,3	581,7	588,4	55%
Øvrig drift	167,8	344,0	49%	158,4	381,8	371,6	41%
Ekstern virksomhed og særlige tilskud i alt	489,1	899,4	54%	479,6	963,5	960,0	50%
Omkostninger i alt	2.008,4	3.436,3	58%	1.972,7	3.609,8	3.575,2	55%
Driftsresultat							
Ordinær virksomhed	-18,1	72,0		-60,8	-130,7	-79,0	
Ekstern virksomhed og særlige tilskud	1,2	-1,8		10,13	0,0	-0,0	
Driftsresultat i alt	-16,9	70,2		-50,7	-130,7	-79,1	
Primo reservation ordinær virksomhed		919,9			991,1	900,1	
Primo reservation ekstern virksomhed		8,6			6,8	6,9	
Ultimo reservation ordinær virksomhed		991,1			860,4	821,1	
Ultimo reservation ekstern virksomhed		6,8			6,8	6,8	

Alle tal er i 2022 prisniveau - undtaget egenkapitalen der ikke pristalsreguleres.

Der er ikke foretaget regnskabsmæssige eliminerings af intern handel.

INDSTILLING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022 Dagsordenens punkt 3

Sag:

1. udkast til indtægtsbudget 2023 og budgetoverslagsårene 2024-2026

Bilag:

1. udkast indtægtsbudget 2023 og budgetoverslagsårene 2024-2026

Sagsindhold:

Bestyrelsen forelægges hermed 1. udkast til indtægtsbudget 2023 og overslagsårene 2024-2026. På bestyrelsesmødet den 9. december 2022 forelægges bestyrelsen et samlet budgetudkast for 2023-2026 med indtægter og omkostninger.

Finanslov

Regeringen fremlagde den 31. august 2022 Forslag til Finanslov for 2023 (FFL23). FFL23 indeholder overvejende en videreførelse af kendt bevillingsniveau fra Finanslov 2022. Erfaringsmæssigt er finanslovsforhandlingerne ikke afsluttet på tidspunktet, hvor budgettet fremsendes til bestyrelsens endelige godkendelse, og der vil derfor være behov for en efterfølgende tilretning ift. de ændringer, der kommer på FL23.

Uddannelse i hele landet

Den 25. juni 2021 blev der indgået en bred politisk rammeaftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark'. Efterfølgende har SDU fået godkendt sin plan for realisering af reduktioner og udflytninger, herunder en ca. 5 procents reduktion af optaget i Odense i forhold til niveauet i 2019 frem til 2030. SDU har igangsat implementeringen af SDU's 2030-plan i de kommende år.

I første budgetudkast er indarbejdet de indtægtselementer, der er kendte, herunder takstforhøjelse for de decentralt optjente STÅ, forhøjelse af de decentrale grundtilskud samt reduktion af uddannelsesbevillingen til medfinansiering af aftalen.

Budgetforudsætninger

Uddannelsesindtægterne er i 1. budgetudkast udarbejdet på en revideret STÅ-prognose fra august 2022, som baserer sig på sommeroptaget 2022 og fakulteternes forventninger til de efterfølgende år.

Den genberegnete prognose for uddannelsesindtægterne viser, at SDU samlet kan forvente stagnerende indtægter i den kommende budgetperiode. Samtidig er der tale om en betydelig nedskrivning af de forventninger, der tidligere har ligget i budgettet. Ændringen til 2023 fra niveauet i 2022 udgør -33,8 mio. kr. og over hele budgetperioden 2023-2026 er der sket et fald på i alt -158,3 mio. kr. i forhold til det, der var forudsat i Budget 2022.

Der udarbejdes ny uddannelsesprognose forud for det samlede budgetudkast 2023-2026, hvor der indarbejdes revideret forventning til deltidsuddannelse, uddannelser delt imellem fakulteter, samt øvrige rettelser.

Den verdensomspændende påvirkning af krigen i Ukraine lægger et ekstra lag af usikkerhed på udarbejdelsen af budgetudkastet. Særligt de finansielle indtægter er voldsomt påvirkede, både vedr. 2022 som udgangspunkt for beholdningen i den kommende budgetperiode, og vedr. forventningen til hvor langt ind i budgetperioden de nuværende tendenser vil strække sig.

Budgetudkastet er i 2022-prisniveau. Opregning til 2023-prisniveau vil være indeholdt i det samlede budgetudkast, som forelægges for bestyrelsen i december 2022.

Håndtering af økonomiske usikkerheder

Der knytter sig væsentlige usikkerheder til økonomien i budgetperioden – med risiko for både faldende indtægter og stigende omkostninger.

SDU har fri egenkapital til at finansiere det øgede underskud i 2022. Rektoratet vil i den kommende tid foretage en kontrolleret opbremsning af en række driftsomkostninger ud fra antagelsen om en bedring på de finansielle markeder i den kommende tid. SDU's frie egenkapital kan i en periode håndtere negative udsving i resultatet, idet SDU i 2020 øgede beholdningsmålet for den frie egenkapital til 200 mio.kr. En periode med brug af den frie egenkapital bør følges af en periode med konsolidering af den frie egenkapital.

Samtidig vil rektoratet se tiden an i 2023 med henblik på at få større sikkerhed for optaget af studerende til SDU's uddannelser. Ved sommeroptaget i juli 2023 vil det være muligt at vurdere om det faldende optag i 2022 har stabiliseret sig, forbedret sig eller forværret sig i 2023. Da uddannelsesindtægterne først kommer i 2024 baseret på optaget af studerende i 2023, vil der være tid til at tilpasse omkostningsniveauet på SDU i løbet af efteråret 2023 og foråret 2024, hvis optaget i 2023 viser sig at forværre sig i forhold til 2022.

På bestyrelsesmødet 3. oktober 2022 vil rektoratet fremlægge sine overvejelser om justering af økonomien på SDU, herunder at der kan blive behov for at anvende den frie opsparing som en buffermekanisme i en overgangsperiode.

Indstilling:

Det indstilles, at bestyrelsen

- drøfter 1. udkast til indtægtsbudget 2023 og overslagsår 2024-2026.

Indstiller:

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør

Rektoratet

Sagsbehandler:

Nicolai Sørensen

Vicedirektør for Økonomi

Økonomiservice

Linda DaCosta

Budgetchef

Økonomiservice

1. udkast til Indtægtsbudget 2023

Med overslagsårene 2024-2026

1. udkast til indtægtsbudget 2023-2026 SDU

1. udkast til indtægtsbudget for 2023 og budgetoverslagsårene 2024-2026 er udarbejdet på baggrund af Finanslov 2022 (FL22) samt efterfølgende interne beslutninger på SDU.

Forslag til Finanslov 2023 (FFL23) er fremlagt 31. august 2022. Forslaget indeholder overvejende en videreførelse af kendt bevillingsniveau fra FL22. Konsekvenser af FFL23 vil så vidt muligt blive indarbejdet i 2. budgetudkast. Der vil også kunne ske øvrige, SDU-interne tilpasninger imellem 1. og 2. budgetudkast.

1. udkast til indtægtsbudget er udarbejdet i 2022-priser og lønninger. Opskrivning til 2023-niveau sker i forbindelse med udarbejdelsen af 2. budgetudkast.

Uddannelse

Uddannelsesindtægterne i 1. budgetudkast er lavet med udgangspunkt i en genberegning af STÅ-prognosen fra oktober 2021. Der er anvendt de netop realiserede tal for optag i sommeren 2022, samt forventet optag i 2023 og frem, sådan som de ultimo august 2022 er indmeldt af fakulteterne.

Den genberegnete prognose for uddannelsesindtægterne viser, at SDU samlet kan forvente stagnerende indtægter i den kommende budgetperiode. Samtidig er der tale om en betydelig nedskrivning af de forventninger, der tidligere har ligget i budgettet. Ændringen til 2023 fra niveauet i 2022 udgør -33,8 mio. kr. og over hele budgetperioden 2023-2026 er der sket et fald på i alt -158,3 mio. kr. i forhold til det, der var forudsat i Budget 2022.

Forud for 2. budgetudkast 2023-2026 udarbejdes den endelige prognose for uddannelsesindtægterne, hvor evt. rettelser fra fakulteterne, fordeling af delefag imellem fakulteterne og forventningerne til deltidsuddannelser opdateres.

Den 25. juni 2021 blev der indgået en bred politisk rammeaftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark'. Efterfølgende har SDU fået godkendt sin plan for realisering af reduktioner og udflytninger, herunder en ca. 5 procents reduktion af optaget i Odense i forhold til niveauet i 2019. SDU har nedsat en projektorganisation, som skal arbejde med en styret implementering af SDU's 2030-plan i de kommende år.

Aftalen indeholder både indtægts- og finansieringselementer, hvoraf følgende er indarbejdet i 1. budgetudkast: a) Forhøjelse af STÅ-taksten i de decentrale campusbyer med 5% i 2023 og 2024, 6 % i 2026 og 2026 og 7 % i 2027 og frem. b) Forhøjelse af det decentrale grundtilskud med i alt 8 mio. kr. I budgetudkastet er det forhøjede tilskud fordelt efter STÅ-optjeningen i campusbyerne, på samme måde som det hidtidige decentrale grundtilskud. c) Fjernelse af kvalitetstilskuddet i årene 2021, 2022 og i 2025. d) Reduktion på 7 mio. kr. årligt i SDU's grundtilskud på baggrund af beslutning om konsulent- og agentbesparelser, som skal medvirke til finansiering af rammeaftalen.

Følgende elementer er endnu ikke indarbejdet: e) etableringstilskud til jura i Esbjerg på 10,1 mio. kr., f) etablerings- og investeringstilskud på 10 mio. kr. til de eksisterende campusbyer.

Den 25. juni 2021 blev der indgået politisk aftale om, at SU-udgifterne til vandrende arbejdstagere skal nedbringes ved at reducere tilgangen til engelsksprogede uddannelser. Der er dog en række undtagelser fra aftalen om lukning, og herunder hører professionsbacheloruddannelser for Det Tekniske Fakultet i på Campus Sønderborg. De økonomiske konsekvenser for SDU er indeholdt i prognosen for forventede uddannelsesindtægter, som ligger til grund for 1. budgetudkast.

Taxameterforhøjelsen af den lave uddannelsesstakst, som primært vedrører Humaniora og Samfundsvidenskab, blev i 'En ny reformpakke for dansk økonomi' af 22. januar 2022 prioriteret til permanentgørelse, idet prioriteringen dog blev betinget af, at der findes finansiering ifm. sanering af erhvervsstøtteordningerne. På FFL23 er forhøjelsen imod forventning ikke videreført efter 2022, og der er risiko for, at den forhøjelse af taksten, som har været gældende siden 2010, vil bortfalde fra 2023. SDU har dog i 1. budgetudkast valgt at fastholde uddannelsesindtægterne med den forhøjede Takst 1.

Forskning

Basisforskningstilskuddet forudsættes som ved tidligere års budgetlægning reduceret med 2,0 % årligt. Midlerne tilbageføres til universiteterne via 45-20-25-10-modellen, som derved over tid kommer til at fordele en voksende andel af forskningsmidlerne. Den årlige omfordeling har de seneste år tilført et beskedent merprodukt til SDU, hvilket indikerer, at SDU præsterer relativt bedre på de valgte indikatorer end de øvrige universiteter.

Forslag til Finanslov 2023 hæver universiteternes forskningsmidler med et beløb i BO2, således at der er en 3-årig budgetsikkerhed. SDU's budgetpraksis er at forlænge forskningsbevillingen også til det sidste budgetoverslagsår. I 1. budgetudkast 2023-2026 er derfor indregnet en forventning på 88,4 mio. kr. i 2025 og 2026. Dette svarer til en videreførelse af niveauet for 2023 og 2024.

Regeringen har sat som mål, at Danmark skal anvende mindst 1 % af BNP på forskning. FFL23 indeholder forslag om, at der tilføres ca. 900 mio. kr. til forskning, så den samlede ramme udgør 27,1 mia. kr. Heraf er 2,6 mia. kr. afsat til forskningsreserven.

Forskningsreserven udmøntes årligt, traditionelt via en bred politisk aftale. Primært sker udmøntning til konkurrenceudsatte puljer (Danmarks Frie Forskningsfond, Danmarks Innovationsfond), men også til en række mere konkrete forskningsformål.

SDU's eksterne virksomhed forventes i 2023 at nå et niveau over 1 mia. kr. Heraf forventes den eksternt finansierede forskning at udgøre 920,5 mio. kr., hvilket er en stigning på 70,9 mio. kr. – eller 8,3 % – i forhold til det forventede regnskab for 2022. SDU har vedtaget en fundingstrategi, som skal medvirke til, at volumen af den eksternt finansierede forskning øges markant frem imod 2030.

Budgetmodel for uddannelsesindtægter

Bevillingsmodellen for uddannelsesindtægter har været i drift på SDU siden årsskiftet 2019. Den 3-årige overgangsbevilling, som var en intern ordning på SDU, blev helt udfaset fra og med 2022.

Modellens hovedelementer udgøres af en grundbevilling og takstafregning af aktiviteten. Desuden er der indarbejdet to hovedincitamenter, i form af resultattilskud betinget af studietid og beskæftigelse. Seneste opgørelse (2021) af resultatkravet for studietid viser, at SDU ligger meget fint, og dermed opnår den maksimalt mulige bevilling fra dette finansieringselement. Performance vedr. beskæftigelseskravet (dimittender fra 2018, opgørelsesår 2018-2020) ligger på uændret niveau fra sidste års opgørelse, hvilket svarer til at SDU har 63% målopfyldelse.

Som en konsekvens af COVID-19's effekter på bl.a. de studerendes vilkår og efterfølgende beskæftigelsesmuligheder, er det besluttet at suspendere de to resultattilskud i en periode. Det betyder, at der ydes fuldt beskæftigelsestilskud til alle institutioner i 2023 og 2024. Hermed er SDU ekstraordinært tilført 16,9 mio. kr. i 2023 og 17,2 mio. kr. i 2024.

For studietidstilskuddet vil beregningen fremover alene omfatte studerende, der er startet efter 30. juni 2020. Det betyder i praksis en periode frem til tilskuddene i 2027, hvor der kan forventes fuldt tilskud – hvilket for SDU er svarende til den nuværende målopfyldelse. Tilskuddet udgør ca. 42 mio. kr. årligt til SDU.

Ved manglende målopfyldelse på resultattilskuddene recirkuleres de ikke uddelte incitamentsmidler via Kvalitetspuljen. Dog er det i forbindelse med aftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' besluttet, at Kvalitetspuljen skal anvendes som delfinansiering af reformen. Dette reducerer kvalitetstilskuddet til SDU, som tidligere har budgetteret med ca. 8,5 mio. kr. årligt i perioden 2021-2025.

Investeringsrammer

Investeringsrammen for de statsfinansierede, selvejende uddannelsesinstitutioner reguleres med anlægsindekset, og udgør 2.943 mia. kr. årligt i 2023-2026. Fra 2022 blev den årlige ramme reduceret med 10 %, og som led i finansiering af aftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' er der sket en

yderligere reduktion af investeringsrammen med 115 mio. kr. årligt i 2023-2026 og med 70 mio. kr. årligt fra 2027.

SDU har den 1. september 2022 indmeldt revideret investeringsbudget for 2022-2026. Det er forventningen, at universiteterne vil modtage tilbagemelding på de indmeldte investeringsbudgetter i efteråret 2022. Såfremt investeringsrammen for sektoren er overskredet, vil det kunne få betydning for planlagte investeringer på SDU i budgetperioden.

Budgettet generelt

SDU's 1. budgetudkast for 2023 viser forventede indtægter i 2023 på 3.585,5 mio. kr., svarende til en stigning på 89,5 mio. kr. sammenholdt med forventet regnskab for 2022.

Der forventes en stigning i de ordinære indtægter på 25,8 mio. kr., og der forventes en fortsat stigning på ekstern virksomhed. Ekstern virksomhed forventes at stige med 63,6 mio. kr., heraf 70,9 mio. kr. vedrørende den eksternt finansierede forskning. På de øvrige eksterne områder forventes mindre indtægtsfald. På den ordinære virksomhed forventes stigningen i forhold til forventet regnskab 2022 primært på andre indtægter (ikke på finansloven), da de finansielle poster budgetteres med nettoindtægter på 7 mio. kr., hvor 2022 forventet ender med et minus på -30 mio. kr.

På baggrund af drøftelser med revisionen efter implementering af den ny ferielov er SDU i gang med at validere, hvorvidt størrelsen af det hensatte beløb til skyldige feriepenge er retvisende. Skulle beregningen – som afsluttes i efteråret 2022 – vise at der er hensat for mange midler, vil disse blive tilskrevet som driftsindtægter i 2022, og dermed påvirke den beholdning, som SDU forventeligt går ind i budgetåret 2023 med.

Risikoanalyse for indtægter, SDU

Det første budgetudkast for 2023 og budgetoverslagsår 2024-2026 er som altid behæftet med usikkerheder af forskellig karakter.

Uddannelsesprognoser

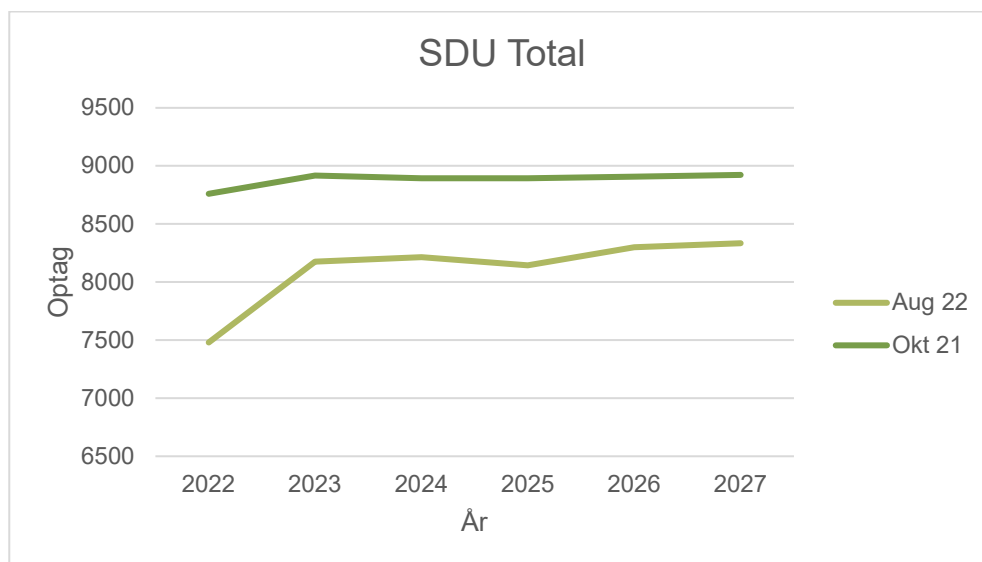
Tallene for antallet af optagne studerende i sommeren 2022 udviser et markant fald på stort set alle områder af SDU. Samtidig ser vi ind i en demografisk udvikling med små ungdomsårgange, og et voksende pres på de unge om at søge fx erhvervs- og sundhedsuddannelser som et alternativ til de akademiske uddannelser. Det er også usikkert, hvilken påvirkning de genåbnede grænser efter Covid-19-pandemien har på de unges adfærd i forhold til sabbatår m.v. Udflytning af uddannelser og etablering af nye, decentrale tilbud medvirker også til at øge usikkerheden omkring det fremtidige optag og indtægtsgrundlag.

Uddannelsesindtægterne i 1. budgetudkast er genberegnet på baggrund af de væsentlige ændringer, der er sket i optaget i 2022, og de forventninger der ligger i 2023 og frem. Til 2. budgetudkast 2023-2026 udarbejdes den endelige prognose for uddannelsesindtægterne, hvor der sker genberegning af deltidsuddannelse, laves opdateret fordeling for deflefag m.v.

Der er tale om en betydelig nedskrivning af de forventninger, der tidligere har ligget i budgettet. Ændringen til 2023 fra niveauet i 2022 udgør -32,7 mio. kr. og over hele budgetperioden 2023-2026 er der sket et fald på i alt 158,3 mio. kr. i forhold til det, der var forudsat i Budget 2022.

At faldet over de 4 år ikke er højere end 158,3 mio. kr. skyldes alene, at der er tilført ekstra 8 mio. kr. årligt i decentrale grundtilskud ifm. regionaliseringsplanen og at taksten for de decentralt optjente STÅ er øget med 5 % i 2023 og 2024 og med 6 % i 2025 og 2026.

Forskellen på forventningerne til optaget i Budget 2022 og nuværende prognose illustreres af denne figur:

SDU regner pt. på forskellige scenarier for den fremtidige udvikling i uddannelsesindtægterne, med baggrund i varierende antagelser om optagelsestallene i de kommende år.

Taxameterforhøjelsen af den lave takst på primært Humaniora og Samfundsvidenskab blev med FL22 permanentgjort, men under forudsætning om finansiering via sanering af erhvervsstøtteordningerne. Takstforhøjelsen har en værdi på ca. 40,5 mio. kr. i 2023, og er udmøntet til de respektive fakulteter. Trods usikkerheden har SDU valgt at indarbejde den fulde værdi af takstforhøjelsen i 1. budgetudkast.

SDU har i en årrække anvendt det testbaserede optag for kvote 2-ansøgere på bacheloruddannelserne. Forventningen er, at det giver et bedre match mellem studerende, uddannelse og efterfølgende beskæftigelse.

Herved forventes en positiv virkning på gennemførelsen, både ved at frafaldet mindskes, samt ved at de studerende gennemfører hurtigere. Begge dele vil alt andet lige have en samlet positiv virkning på universitetets resultat.

Med udsigten til faldende optag og en stram dimensionering, bliver det ekstra vigtigt at fastholde de studerende og dermed uddannelsesindtægterne. Der er en forventning om, at indførelse af adgangskrav til alle SDU's uddannelser fra sommeroptaget 2022, vil føre til en bedre selektion af de studerende, med reduceret frafald til følge.

SDU har som et led i Fempunktsplanen intensiveret arbejdet med forbedring af de studerendes beskæftigelsesfrekvenser efter endt uddannelse. Dette påvirker beskæftigelsestilskuddet, som efter 2026 igen er variabelt i forhold til SDU's performance.

Ekstra basisforskningsmidler

SDU's samlede bevilling til basisforskningsmidler udgør 952,3 mio. kr. i 2023.

Som i tidligere års finanslovsforslag, er der i FFL23 ikke medtaget forhøjelse af basisforskningsmidlerne i BO3 (2026). Ministeriet oplyser, at regeringen har til hensigt at forlænge forhøjelsen til 2026 som en del af ændringsforslaget til finansloven. Forslag til Finanslov 2023 hæver universiteternes forskningsmidler med et beløb i BO2, således at der er en 3-årig budgetsikkerhed. SDU's budgetpraksis er at forlænge forskningsbevillingen frem til det sidste budgetoverslagsår. I 1. budgetudkast 2023-2026 er derfor indregnet en forventning på 88,4 mio. kr. i 2025 og 2026. Dette svarer stort set til niveauet for 2025, som på FFL23 er udmeldt med 89,3 mio. kr. Beløbene tilrettes i forbindelse med 2. budgetudkast.

Genberegning af 45-20-25-10-modellen

I forbindelse med FFL23 er der ikke foretaget genberegning af 45-20-25-10 modellen. Den årlige genberegning forventes at blive foretaget som en del af ændringsforslagene til finansloven. Genberegning på baggrund af de nyeste resultatindikatorer vil kunne medføre justeringer, positive som negative, af SDU's forskningsbevilling. Baseret på tidligere års erfaringer er der tale om mindre justeringer, som forekommer i de to sidste budgetoverslagsår. SDU's tildeling via 45-20-25-10 modellen udgør ca. 12,2 % af universiteternes samlede tildeling. SDU's andel af den resultatbaserede tildeling har været svagt stigende de seneste år, hvilket indikerer at SDU's performance stiger mere end de øvrige universiteters.

Fra 2022 er den relative fordeling imellem universiteterne af BFI-elementet (de 25 %) dog holdt konstant i modellen, hvilket sammenlignet med tidligere år betyder en marginal forringelse af SDU's mulighed for at forbedre performance.

Finansielle poster

Der er medtaget finansielle indtægter på netto 7,0 mio. kr. i 2023, 4,0 mio. kr./år i 2024 og 2025, og 5,0 mio. kr. i 2026. Prognosen er udarbejdet på baggrund af en konkret vurdering af markedet via SDU's kapitalforvaltere. Budgettering af finansielle poster er altid forbundet med stor usikkerhed, men den aktuelle påvirkning fra krigen i Ukraine er medvirkende til, at vurderingen er endnu mere usikker end normalt.

Overhead

Overhead på ekstern virksomhed er generelt behæftet med stor usikkerhed, da det på en række projekter ikke på forhånd er givet, hvor meget universitetet kan opnå i overhead. Overhead er en direkte afledt af omsætningen på den eksternt finansierede aktivitet, og derfor behæftet med den samme usikkerhed, som gælder for denne. SDU's strategi for ekstern finansiering betyder, at der skal arbejdes på en væsentlig forøgelse af ekstern funding frem imod 2030. En sådan stigning vil forventeligt afspejle sig i et øget volumen af overhead-indtægter til SDU. Det budgetterede niveau for overhead i 1. budgetudkast ligger på ca. 119-127 mio. kr. årligt, fordelt på fakulteterne.

Feriepengeforpligtelse

Efter implementering af den ny ferielov har SDU i regnskabet for 2021 genberegnet skønnet for feriepengeforpligtelsen.

På baggrund af drøftelser med revisionen efter implementering af den ny ferielov er SDU i gang med at validere, hvorvidt størrelsen af det hensatte beløb til skyldige feriepenge er retvisende. Skulle beregningen – som afsluttes i efteråret 2022 – vise at der er hensat for mange midler, vil disse blive tilskrevet som driftsindtægter i 2022, og dermed påvirke den beholdning, som SDU forventeligt går ind i budgetåret 2023 med.

Det bemærkes, at en ændring i lønudgifterne i forhold til prognosen i budgettet, vil medføre ændring i SDU's omkostninger til feriepengeforpligtelse.

Investeringsrammer

Med FL18 introducerede regeringen investeringsrammer for sektoren. Investeringsrammen for de statsfinansierede, selvejende uddannelsesinstitutioner reguleres med anlægsindekset, og udgør 2.943 mia. kr. årligt i 2023-2026. Fra 2022 blev den årlige ramme reduceret med 10 %, og som led i finansiering af aftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' er der sket en yderligere reduktion af investeringsrammen med 115 mio. kr. årligt i 2023-2026 og med 70 mio. kr. årligt fra 2027.

Investeringsrammen vurderes samlet for hele sektoren, og SDU's investeringsmuligheder kan derfor påvirkes af det samlede investeringsniveau. Rammen skal både rumme de SEA-finansierede investeringer og de egenfinansierede investeringer, excl. private donationer.

SDU har den 1. september 2022 indmeldt revideret investeringsbudget for 2022-2026. Det samlede investeringsniveau, ekskl. donationer, budgetteres til hhv. 82 og 83 mio. kr. i 2022 og 2023, mens det forventede niveau falder til ca. 45 mio. kr. årligt i de efterfølgende budgetår. Det høje niveau af ordinære investeringer i 2022 og 2023 kan henføres til udstyr til Nyt SUND, opgradering af SDU's el-anlæg, samt grundforskningscenteret POLIMA.

Det er forventningen, at universiteterne vil modtage tilbagemelding på de indmeldte investeringsbudgetter i efteråret 2022. Såfremt investeringsrammen for sektoren er overskredet, vil det kunne få betydning for planlagte investeringer på SDU i budgetperioden.

Husleje og byggesager

SDU er i budgetperioden 2023-2026 engageret i en række større bygge- og anlægsprojekter. Primært handler det om store projekter som følge af etablering af Nyt SUND, en ny bygning til MMMI og en ny bygning på Odense Havn til Large Structure Production (LSP), begge via donation fra A. P. Møller-fonden. Hertil kommer øvrige, igangværende interne byggesager i lidt mindre skala. Endelig opstår der løbende en række mindre bygge-/flyttebehov på SDU's forskellige lokationer.

For alle disse projekter gælder, at de i høj grad er følsomme overfor de udsving i materialepriser og forsyningsproblemer, som gør sig gældende på verdensplan.

For det SEA-finansierede byggeri af Nyt SUND vil en forøget byggesum afspejle sig i en forøget husleje, som skal finansieres via SDU Reserve. Alene det forhold, at den statslige husleje reguleres med forbrugerprisindekset mens SDU's samlede økonomi reguleres med det gennemsnitlige pris- og lønreguleringsindeks fra FL23, vil skabe et årligt finansieringsbehov på yderligere godt 5 mio. kr. i 2023 og frem. Konsekvenser af PL-reguleringen på FFL23 vil blive indarbejdet i 2. budgetudkast. SDU afsøger pt. muligheden for at kontantfinansiere visse elementer af byggesagen, med henblik på at begrænse den fremtidige huslejeomkostning.

I 2023 forventes der væsentlige omkostninger relateret til Nyt SUND. Huslejudgiften ved ibrugtagning af bygningen forøges med et nettobeløb, der er beregnet til ca. 33 mio. kr. årligt (gamle priser). Dels vil der i indflytningsperioden (2023) være en længere periode med dobbelt husleje, idet de nuværende lokaler ikke kan fraflyttes fra dag til dag. Der er i budgettet regnet med 6 måneders overlap. SDU arbejder pt. med forskellige scenarier for ibrugtagning af Nyt SUND, for at begrænse overlap-periodens længde.

Som følge af SDU's rammemodel vil alle fakulteter opleve reduktion i forskningsrammen i 2023 og frem, som følge af det øgede omkostningsniveau til husleje.

SDU har fortsat dialog med Styrelsen for Institutioner og Uddannelse om reguleringen af huslejen ifm. SEA-reformen, da en del af finansieringsgrundlaget for Nyt SUND er bundet op på sparede huslejeomkostninger i Winsløwparken. Med SEA-reformens nedskrivning af huslejegrundlaget er der derfor opstået en manko på ca. 9 mio. kr. årligt, som SDU søger dækket.

Beholdninger/egenkapital

Det forventede regnskab 2022 er behæftet med stor usikkerhed. I skrivende stund forventes et underskud i 2022 på -130,7 mio. kr. Baggrunden for det forventede regnskab er beskrevet nærmere i Økonomistatus 3, som forelægges bestyrelsen på mødet 5. oktober 2022.

Dette forventede driftsresultat ligger til grund for de estimerede beholdninger på fakultets- og universitetsniveau i de efterfølgende budgetår. En afvigelse mellem det forventede og det realiserede resultat for 2022 vil afspejle sig direkte i de beholdninger, der vil indgå i budgetforslaget. Ved udarbejdelsen af 2. budgetudkast vil der være større sikkerhed omkring forventet regnskab 2022, og dermed også de estimerede beholdninger i budgetoverslagsårene.

Budget 2023 og overslagsår 2024-2026

1. Budgetudkast

<i>Mio. kr.</i>	<i>Alle tal i 2022 pris- og lønniveau</i>					
Universitet	Budget 2022	Forventet regnskab 2022	Budget 2023	Budget- overslag 2024	Budget- overslag 2025	Budget- overslag 2026
Indtægter						
Ordinær virksomhed						
Uddannelse	1.304,7	1.279,4	1.278,8	1.291,9	1.295,9	1.305,4
Forskning	941,6	961,6	965,8	970,2	972,4	972,4
Øvrige indtægter (på finansloven)	67,7	66,6	67,7	67,5	67,3	67,3
Andre indtægter (ikke på finanslov)	222,1	208,0	246,1	240,0	242,3	246,2
Ordinær virksomhed i alt	2.536,1	2.515,6	2.558,4	2.569,7	2.577,9	2.591,3
Ekstern virksomhed og særlige tilskud						
Kommerciel, indtægtsdækket virksomhed	23,0	23,2	22,7	25,9	27,6	24,2
Retsmedicinske undersøgelser	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0
Tilskudsfinansieret forskning	848,8	849,6	920,5	907,8	918,7	929,7
Andre tilskud	61,2	63,7	56,9	57,0	57,0	57,0
Ekstern virksomhed og særlige tilskud i alt	960,0	963,5	1.027,1	1.017,7	1.030,4	1.038,0
Indtægter i alt	3.496,1	3.479,1	3.585,5	3.587,4	3.608,2	3.629,2
Omkostninger						
Ordinær virksomhed						
Løn	1.702,7	1.744,2				
Øvrig drift	866,9	858,8				
Afskrivninger	45,6	43,3				
Ordinær virksomhed i alt	2.615,1	2.646,3				
Ekstern virksomhed og særlige tilskud						
Løn	588,4	581,7				
Øvrig drift	371,6	381,8				
Ekstern virksomhed og særlige tilskud i alt	960,0	963,5				
Omkostninger i alt	3.575,2	3.609,8				
Driftsresultat						
Ordinær virksomhed	-79,0	-130,7				
Ekstern virksomhed og særlige tilskud	-0,0	-0,0				
Driftsresultat i alt	-79,1	-130,7				
Primo reservation ordinær virksomhed		991,1				
Primo reservation ekstern virksomhed		6,8				
Ultimo reservation ordinær virksomhed		860,4				
Ultimo reservation ekstern virksomhed		6,8				

Egenkapital/reservation er i årets priser

ORIENTERING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022 Dagsordenens punkt 4

Sag:

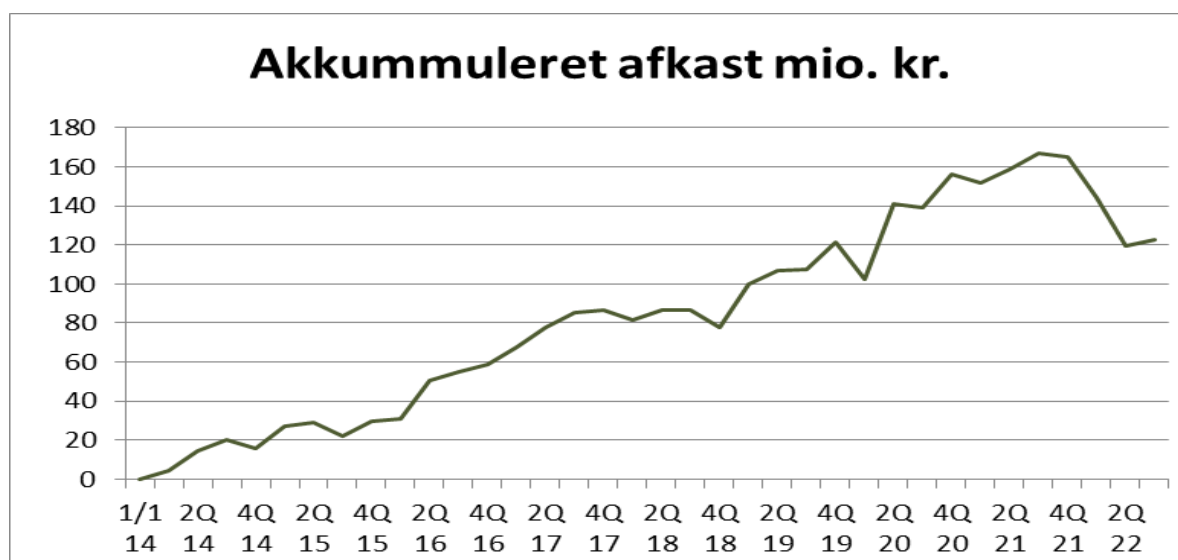
Årlig rapportering vedrørende SDU's investeringspolitik

Sagsindhold:

Bestyrelsen forelægges en gang om året rapportering på SDU's investeringspolitik, jf. investeringspolitikken.¹ Den seneste årlige rapportering til bestyrelsen er givet på bestyrelsesmødet den 11. oktober 2021.

Formålet med investeringspolitikken er, at definere rammerne for universitetets investering af overskydende likviditet, med henblik på at sikre kapitalbevarelse. I henhold til universitetsloven skal universitetets likvide midler anbringes i overensstemmelse med "Bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af fondes midler" (Anbringelsesbekendtgørelsen).

Nedenfor fremgår SDU's akkumulerede afkast (realiserede og urealiserede gevinster) for perioden 1. januar 2014 - 31. august 2022, der udgjorde ca. 123 mio. kr.

¹ https://www.sdu.dk/da/om_sdu/organisationen/investeringspolitik

SDU har også i 2022 fremrykket betalinger til leverandører (straksbetalinger) i overensstemmelse med Økonomistyrelsens fortsatte anmodning som følge af Covid-19, samt i overensstemmelse med SDU's likviditetsbudget for 2022.²

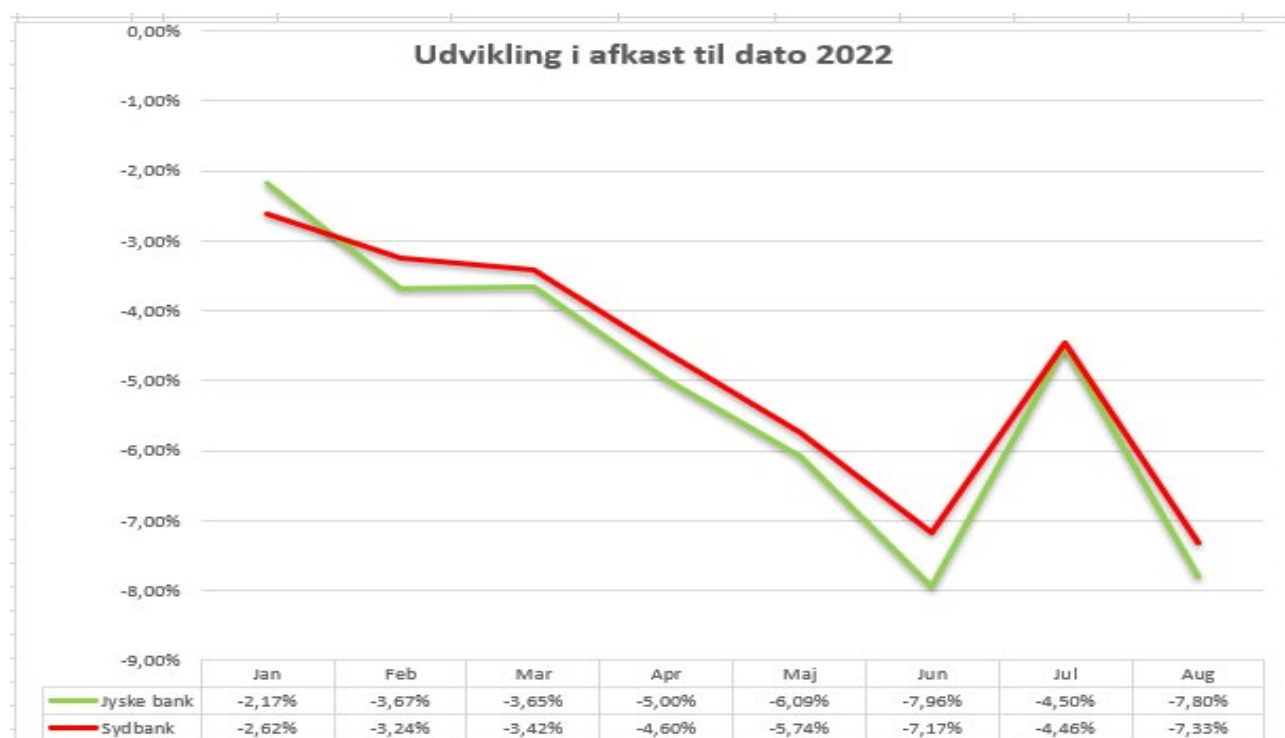
Rapportering pr. 31. august 2022

SDU's investerede beløb udgjorde pr. 31. august 2022 568,2 mio. kr. til markedsværdi, der kan specificeres således:

Værdipapirdepoter	Afkast år til dato	Depot (mio. kr.)	Heraf obligationsandel	Heraf aktieandel	Heraf kontantandel
Sydbank	-7,33%	292,9	85,5%	14,4%	0,1%
Jyske	-7,80%	275,3	84,7%	15,3%	0,1%

Resultatet af SDU's samlede finansielle poster udgjorde pr. 31. august 2022 en nettoudgift på 42,2 mio. kr. Det negative nettoafkast fra den investerede kapital bestod af en realiseret nettogevinst på 14,9 mio. kr. og et urealiseret nettotab på 60,4 mio. kr. Den realiserede nettogevinst fordelte sig med 12,8 mio. kr. på aktier og 2,1 mio. kr. på obligationer. Det urealiserede nettotab fordelte sig med 32,8 mio. kr. på obligationer og 27,6 mio. kr. på aktier. Endvidere bestod de finansielle poster af en værdiregulering (gevinst) på 3,3 mio. kr. vedrørende Science Ventures Denmark.

Nedenstående figur viser udviklingen i 2022 (1/1 – 31/8) i afkast år til dato og er baseret på månedlige afkastrapporter fra kapitalforvalterne. Afkastet har i hele 2022 været negativt.

² <https://oes.dk/indkoeb/offentlige-indkoeb-i-lyset-af-coronavirus/offentlige-indkoeb-fremryk-betalinger-og-udvis-fleksibilitet/>

Investeringspolitik

Økonomiservice har drøftet behovet for en eventuel justering af SDU's nuværende investeringspolitik med SDU's kapitalforvaltere. Kapitalforvalterne har ikke foreslået justeringer til SDU's nuværende investeringspolitik, idet SDU's nuværende portefølje sammensætning er vurderet passende ud fra SDU's lav-risiko strategi.

Sagen forelægges til bestyrelsens orientering.

Indstiller:

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør

Sagsbehandler:

Nicolai Sørensen

Vicedirektør

Økonomiservice

Heidi Kriber

Chefcontroller

Økonomiservice

INDSTILLING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022 Dagsordenens punkt 5

Sag:

Vedtægtsændring vedrørende brug af kapitalforvaltere

Sagsindhold:

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har i brev af 17. marts 2022 rettet henvendelse til samtlige universiteter om brug af kapitalforvaltere. Styrelsen gør i brevet opmærksom på, at det ifølge anbringelsesbekendtgørelsen kun er tilladt at anvende mere end én kapitalforvalter, hvis dette fremgår af universitetets vedtægt.

Styrelsen anmoder derfor universiteterne om, at ændre vedtægten, såfremt universitetet anvender eller ønsker at anvende flere kapitalforvaltere, og muligheden herfor ikke fremgår af vedtægten. En vedtægtsændring skal godkendes af styrelsen.

Det fremgår endvidere, at styrelsen forudsætter, at universitetet ved en eventuel beslutning om anvendelse af mere end en kapitalforvalter konkret har vurderet, at det ikke er forbundet med unødige meromkostninger, og at universitetet sikrer, at den samlede anbringelse af universitetets midler sker i overensstemmelse med anbringelsesbekendtgørelsen.

SDU's investeringspolitik

Det fremgår af [SDU's investeringspolitik](#), der er godkendt af bestyrelsen, at SDU's investeringer fordeles på mindst to danske SIFI-pengeinstitutter. Investeringspolitikken er p.t. udmøntet således, at SDU anvender to kapitalforvaltere.

Det fremgår imidlertid ikke af SDU's vedtægt, at SDU's midler kan bestyres af mere end en kapitalforvalter.

Vurdering af om flere kapitalforvaltere er forbundet med unødige meromkostninger

SDU har senest i december 2018 udbudt kapitalforvaltningsydelsen til danske SIFI-pengeinstitutter i overensstemmelse med Udbudsloven. P.t. har SDU anbragt knap 600 mio. kr. hos to kapitalforvaltere.

SDU's erfaring med at bruge mere end én kapitalforvalter har vist, at kapitalforvalterne bruger forskellige investeringsstrategier inden for rammerne af anbringelsesbekendtgørelsen og SDU's investeringspolitik. Som oftest medfører ovennævnte forskelle i strategiernes differentierede afkast.

Det er Økonomiservices opfattelse, at der er tale om risikospredning, når anbringelse af ca. 600 mio. kr. sker hos to kapitalforvaltere i stedet for hos en kapitalforvalter. Kapitalforvalterne er desuden vidende om, at SDU sammenligner deres performance, og at SDU som en konsekvens af f.eks. dårlig performance har mulighed for med få dages frist at opsig kapitalforvaltningsaftalen.

SDU betaler performance fee til begge kapitalforvaltere, som efter ovennævnte udbud ligger på et rimeligt niveau.

Det er vurderingen, at et muligt merafkast i forbindelse med ovennævnte risikospredning og konkurrenceparameteret blandt kapitalforvalterne overstiger det performance fee, som SDU betaler til kapitalforvalter 2.

Økonomiservice vurderer derfor, jfr. ovennævnte, at brugen af to kapitalforvaltere ikke er forbundet med unødige meromkostninger.

Indstilling:

Det indstilles, at bestyrelsen

- Godkender, at der indsættes en ny §24 i SDU's vedtægt, som muliggør, at SDU kan have flere kapitalforvaltere:

§24. Universitetet kan i overensstemmelse med reglerne herfor anvende én eller flere kapitalforvaltere ved anbringelse af likvid kapital.

Indstiller:

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør

SDU

Sagsbehandler:

Lisbeth Broegaard Petersen

Chefjurist

Rektorsekretariatet

ORIENTERING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober

Dagsordenens punkt 6

Sag:

Informationssikkerhed og databeskyttelse på SDU

Sagsindhold:

SDU har en ambition om at bruge, udvikle og forme digitale kompetencer og løsninger og udnytte de digitale muligheder, for at skabe værdi for forskere, studerende, ansatte og samfundet. For at kunne nå ambitionen, har universitetet et stærkt fokus på at sikre det rette informationssikkerheds- og databeskyttelsesmæssige niveau. Det er en vigtig forudsætning for at opretholde sikker drift, og for at være en attraktiv og tillidsvækkende samarbejdspartner internt og eksternt.

I 2022 er den globale usikkerhed og cybertruslen øget på grund af nye konflikter. SDU oplever som resten af samfundet en øget aktivitet fra ondsindede aktører, der dagligt scanner universitetets netværk efter svagheder. Derudover er der set flere eksempler på vellykkede angreb mod den danske universitetssektor. Senest blev DTU ramt af et alvorligt hackerangreb i august 2022. I SDU's årlige risikoprofil, som forelægges bestyrelsen i december, optræder netop informationssikkerhed som et særligt risikoområde.

Denne sag forelægges bestyrelsen med henblik på at give en status på universitetets aktuelle arbejde med informationssikkerhed og databeskyttelse samt at skabe et overblik over det trusselsbillede universitetet navigerer i.

Trusselsniveau og eksterne risikovurderinger

Center for Cybersikkerhed udgav i juni 2022 en opdateret version af deres publikation om cybertruslen mod Danmark. Hovedkonklusionen er, at truslen fra cyberspionage og cyberkriminalitet fortsat er "meget høj". Det betyder, at der er aktører, der løbende både kan og vil forsøge at angribe Danmark. Det er vurderingen, at både cyberkriminelle og medarbejdere fra fremmede statslige myndigheder arbejder systematisk, vedholdende og målrettet på at ramme Danmark. Risikoen for cyberaktivisme er blevet hævet fra "lav" til "middel". Det er en direkte konsekvens af krigen i Ukraine, hvor cyberangreb bliver brugt som politisk våben. Risikoen for destruktive angreb vurderes fortsat at være "lav".

Universitetssektorens trendrapport 2022

DKCERT og DeiC udgiver årligt deres trendrapport for universitetssektoren. De forudser også, at *randsomware-plagen* vil fortsætte. De sætter fokus på sårbarheders betydning for it-sikkerheden og anbefaler, at universiteterne

er proaktive og laver eksterne sårbarhedsscanninger og håndterer fundene. Derudover ser de også en tendens i, at der vil blive lavet flere såkaldte supply-chain-angreb, hvor aktørerne gemmer malware i software-opdateringer. Rapporten giver bl.a. følgende anbefalinger til ledelsen på uddannelses- og forskningsinstitutioner:

- Inkluder informationssikkerhed i den langsigtede strategiske planlægning og udarbejd i tilknytning til det en strategi for kommunikations- og læringsindsatsen i forhold til cyber- og informationssikkerhed
- Understøt en kultur, hvor risiko og sikkerhed er tænkt ind fra starten i udviklingen af produkter og tjenester
- Tag stilling til risikoen for, at ansatte, studerende mv. bliver rekrutteret til at være insidere, og overvej tiltag mod dette.

URIS

Udvalg om retningslinjer for internationalt forsknings- og innovationsarbejde nedsat af Uddannelses- og Forskningsministeriet med bl.a. repræsentanter fra Danmarks otte universiteter, udkom i maj 2022 med deres rapport. De anbefaler et paradigmeskifte i den danske tilgang til international forskning og innovation. Der er behov for øget opmærksomhed fra institutionerne på etiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige risici. Universiteterne skal være langt mere kritiske, når de samarbejder med andre lande, hvor der er særlig risiko for, at danske forskere utilsigtet kan bidrage med at udvikle teknologier, som fx også kan bruges til at opbygge militære kapaciteter, eller til masseovervågning, der kan være et brud på grundlæggende menneskerettigheder.

Implikationer af Schrems II dommen

EU-domstolen afsagde tilbage i juli 2020 den såkaldte Schrems II-dom, der begrænser mulighederne for overførsel af persondata til usikre tredje lande, som f.eks. USA. Dommen er først nu ved at udmønte sig i fortolkninger, som bl.a. Datatilsynet har udarbejdet på baggrund af anbefalinger fra Det Europæiske Databeskyttelsesråd. Datatilsynets seneste påbud til Helsingør Kommune i sommeren 2022 om at stoppe for brugen af Chromebook viser, at virksomheder og organisationer skal foretage en betydelig teknisk og juridisk afdækning ved store digitale skalerbare løsninger. Dette kan udfordre SDU's digitale ambitioner. SDU følger udviklingen og forsøger at mitigere risici i forhold til brug af digitale løsninger i tredjelande, herunder brug af moderne sikkerhedsprodukter, som er nødvendige for at kunne modstå aktuelle og kommende cybertrusler.

Kritik fra Datatilsynet

SDU modtog i foråret 2022 alvorlig kritik fra Datatilsynet på baggrund af et brud anmeldt til Datatilsynet i august 2021. Kritikken gives for ikke at have foretaget passende tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger, jf. databeskyttelsesforordningens art. 32, stk. 1. Bruddet omhandler SDU's HR-system HCM, hvor systemet efter en opdatering satte rettighedsstyringen tilbage til default-indstillingen, hvormed alle ansatte på SDU fik teknisk adgang til rekrutteringsmodulet. Datatilsynet bemærkede samtidig at SDU havde været hurtig til at håndtere fejlen og informere Datatilsynet. SDU afventer yderligere en vurdering fra Datatilsynet i forhold til en lignende fejl udløst da leverandøren Oracle lavede en anden type opdatering. Gentagende brud øger risikoen for bødepålæg eller påbud om at ophøre med at bruge konkrete systemer, til de nødvendige foranstaltninger er blevet håndteret. SDU har på baggrund af hændelserne ændret indstillingerne, så der manuelt skal åbnes for adgang til rekrutteringsmodulet, hvorved det sikres, at kun relevante medarbejdere, der sidder i et aktuelt ansættelsespanel, får adgang til ansøgningerne.

SDU's arbejde med informationssikkerhed og databeskyttelse

SDU arbejder målrettet på at forbedre modenheden på området. Det vurderes, at SDU står på et stærkt fundament, i forhold til den operationelle it-sikkerhed, hvor der hele tiden bliver foretaget mange sikkerhedsmæssige tiltag, der nedsætter angrebsfladen mod SDU. Jf. anbefalingerne fra DKCERT foretager SDU dagligt monitoring

af SDU's netværk, og der foretages både eksterne og interne sårbarhedsscanninger flere gange om ugen. Resultaterne bliver løbende analyseret og nye sårbarheder og angrebsflader lukkes. SDU har etableret et Security Operations Center, der bl.a. varetager denne opgave. Derudover er der blevet implementeret en ny type firewall, som filtrerer net trafikken og skærmer for sårbarheder.

Universitetssektoren har lange traditioner i forhold til eksterne samarbejdsrelationer og en åbenhed, der understøtter den frie forskning. Det er grundlæggende værdier, som der fortsat skal værnes om, men SDU skal også tage højde for de geopolitiske spændinger, der bl.a. er beskrevet i URIS-rapporten. Derfor har det aldrig været vigtigere at arbejde med at forbedre informationssikkerheden. Særligt på governancedelen og styringen af informationssikkerheden, er der plads til forbedringer. Det er blevet klart, at kravene til dokumentation af procedurer er kraftigt stigende i takt med, at myndighedernes krav og anbefalinger indenfor området, herunder GDPR, skærpes. I fremtiden må det forventes, at der i højere grad vil blive stillet krav til en dokumenteret velimplementeret informationssikkerhed og databeskyttelse, når SDU skal hjemtage eksterne forskningsmidler. Informationssikkerhed og databeskyttelse er derfor en væsentlig del af fundamentet for, at SDU kan levere universitetets kerneydelser indenfor forskning, uddannelse, administration og vidensamarbejde. Arbejdet med at implementere standarder for informationssikkerhed og databeskyttelse kræver grundlæggende ændringer i kulturen og måden, man tænker på f.eks. beskyttelse af personoplysninger. Det kan sammenlignes med indførelsen af arbejdsmiljøreglerne, hvor man gennem mange år har inkorporeret regler og procedurer i alle arbejdsgange.

Det samme gør sig gældende for informationssikkerhed og databeskyttelse, der skal indtænkes i alle arbejdsgange eksempelvis ved indkøb og design af nye systemer, når forskere indsamler data, samt når medarbejdere håndterer mails, der er en kendt angrebsindgang for ondsindede aktører. SDU har som den øvrige sektor et stort arbejde foran sig. SDU har i de seneste år investeret væsentligt i informationssikkerheden og foretaget flere organisatoriske tilpasninger med henblik på at styrke området. Udviklingen på området bliver nøje fulgt, og derfor bliver der også løbende foretaget tilpasninger af ressourcerne til arbejdet.

Sagen forelægges til bestyrelsens orientering.

Indstiller:

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør
Rektoratet

Sagsbehandler:

Bue Raun Andersen

Digitaliseringschef
SDU Digital

Janni Lee Bang Brodersen

Informationssikkerhedschef
SDU Digital

23. september 2022

Sagsnr.

ORIENTERING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022

Dagsordenens punkt 7

Sag:

Status på årets optag

Sagsindhold:

Prorektor vil på mødet give en mundtlig orientering om optag på bachelor og kandidatuddannelserne i 2022 samt om udviklingen i optaget.

SDU har pr. 23. september 2022 samlet optaget 6.430 nye studerende heraf 3.568 bachelorstuderende og 2.862 kandidatstuderende. Der ses en samlet nedgang i årets optag i forhold til tidligere år. Den demografiske udvikling har forventeligt påvirket årets reduktion i SDUs optag. Derudover er der med udgangspunkt i en kvalitetsdagsorden indført nye karakterkrav i kvote 1 samt ikke optaget studerende i 2. runde. Tiltag, der ligeledes forventes at have haft en indflydelse på årets optag.

Sagen forelægges til bestyrelsens orientering.

Indstiller:

Helle Waagepetersen

Prorektor

SDU

ORIENTERING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022

Dagsordenens punkt 8

Sag:

Status på igangværende uddannelsespolitiske tiltag

Sagsindhold:

Rektor vil på mødet give en mundtlig status på de igangværende uddannelsespolitiske tiltag, herunder status for implementering af 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark', et nyt politisk oplæg om 'Danmark kan mere III' og status for det politiske oplæg til et nyt optagelsessystem.

Status på implementering af "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark"

Den 25. juni 2021 indgik en bred forligskreds en aftale om "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark". SDU afleverede den 12. januar 2022 universitetets institutionsplan med reduktion af optaget af studerende i Odense og en plan for udflytning og opbygning af uddannelser uden for Odense. Samtidig afleverede universiteterne en samlet sektorplan. Den politiske forligskreds offentliggjorde den 22. marts 2022 en aftale, som tilsluttede sig sektor- og institutionsplanerne og fastlagde en ramme for optaget af studerende i de fire store byer i 2030. Den 20. juni 2022 indsendte SDU en samlet tilpasningsprofil for reduktion af studiepladser i Odense til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen med henblik på, at tilpasningsprofilen indgår som tillæg til Den Strategiske Rammekontrakt 2022-2025.

SDU's institutionsplan afspejler i høj grad, at SDU er et regionalt forankret universitet, og at SDU derfor aktivt ønsker at understøtte gode og attraktive uddannelses- og forskningsmiljøer uden for Odense. SDU har derfor også lagt stor vægt på at udflytte og opbygge uddannelser uden for Odense.

Institutionsplanen var oprindeligt inddelt i to faser: Den første fase fra 2023-2025 og den anden fase fra 2026-2030. Reduktionskravet i Odense blev med den politiske aftale den 22. marts 2022 ændret fra 10 procent til 5 procent i 2030.

Som følge af de ændrede forudsætninger i krav til dels reduktionsomfanget i Odense, dels tidspunkt for indfrielse af reduktionskravet, har direktionen den 8. september 2022 godkendt en opdateret institutionsplan, hvor der er foretaget enkelte tidsforskydninger i udflytning og opbygning af uddannelser i forhold til den oprindelige institutionsplan af 12. januar 2022. Den oprindelige institutionsplan er således fastholdt for så vidt angår de uddannelser, der indgår i planen. Opdateringen vedrører alene en tidsforskydning i reduktion, udflytning og/eller opbygning af

enkelte uddannelser. Dette også henset til, at reduktionen i Odense forventes delvist indfriet af et lavere optag i de kommende år som følge af de faldende ungdomsårgange.

Implementeringen af SDU's opdaterede institutionsplan pågår som planlagt, og der er til ansøgningsfristen 15. september 2022 fremsendt ansøgninger til Uddannelses- og Forskningsministeriet om prækvalifikation af de uddannelser, der indgår i planen med opstart i 2023, jf. nedenstående oversigt, som også viser de øvrige ansøgninger om prækvalifikation af nye uddannelser, som SDU har indsendt pr. 15. september 2022.

Campus	Fakultet	Grad	Uddannelse	Ansøgnings-type	Indgår i Institutions-planen	Sprog
Esbjerg	SUND	Kandidat	Ildræt og Sundhed. Konkurrence- og eliteidræt	Ny filial	JA	Dansk
Odense	SAMF	Kandidat	Population Studies	Ny uddannelse	NEJ	Engelsk
Odense	NAT	Bachelor	Kunstig Intelligens	Ny uddannelse	NEJ	Dansk
Slagelse	SUND	Bachelor	Folkesundhedsvidenskab	Flytning	JA	Dansk
Slagelse	SUND	Kandidat	Folkesundhedsvidenskab	Ny uddannelse	NEJ	Dansk
Sønderborg	TEK	Professionsbachelor	Softwareteknologi	Ny uddannelse	NEJ	Engelsk
Sønderborg	TEK	Bachelor	Software Engineering	Ny uddannelse	NEJ	Engelsk
Sønderborg	TEK	Kandidat	Software Engineering	Ny uddannelse	NEJ	Engelsk

Danmark kan mere III

Ved udsendelse af bestyrelsesmateriale er det politiske udspil Danmark kan mere III endnu ikke offentliggjort, men det forventes at blive offentliggjort den 26. september 2022. Det forventes, at udspillet indeholder forslag om introduktion af 1-årige kandidatuddannelser, flere erhvervs kandidatuddannelser samt krav om flere undervisningstimer på kandidatuddannelserne.

Rektor vil på bestyrelsesmødet orientere om udspillet, herunder mulige konsekvenser for SDU.

Nyt optagelsessystem

Regeringen har den 21. juni præsenteret et politisk udspil til et nyt optagelsessystem "Flere veje, nye muligheder". Det samlede udspil kan findes på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside ([link](#)).

Set fra universiteterne er nogle af hovedpunkterne i det politiske udspil:

- Indførelse af en grænsekvote på 10
- Forhøjelse af kvote 2-andelen til mindst 25 %
- National katalog for vurderingskriterier i kvote 1 og 2.
- Harmonisering af adgangskrav for nært beslægtede uddannelser.

Ved udsendelse af bestyrelsesmateriale forlyder det, at der fortsat forhandles om udspillet. Rektor vil på bestyrelsesmødet orientere om status vedrørende udspillet.

Sagen forelægges til bestyrelsens orientering.

Indstiller:

Jens Ringsmose

Rektor

SDU

Helle Waagepetersen

Prorektor

SDU

ORIENTERING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022 Dagsordenens punkt 9

KKG
kgautier@sdu.dk
T +4565504647
M +4593507700

Sag:

Opsamling på APV og trivselsmåling

Bilag:

Bilag A: Resumé

Bilag 1: Notat om benchmark ift. andre universiteter

Bilag 2: SDU's nye portal 'Et sundt og sikkert arbejds- og studiemiljø frit for krænkende handlinger': https://sdu-net.dk/da/servicesider/hr/arbejdsmiljoe/kraenkende_handlinger

Bilag 3: Notat om studerendes indgange hvis de oplever krænkende handlinger

Bilag 4: Casebeskrivelser af konkrete sager

Bilag 5: Information om SDU's whistleblowerordning: <https://sdunet.dk/da/service/whistleblower>

Bilag 6: Notat om lokale indsatser i APV-handleplaner ifm. APV 2021

Bilag 7: Overblik over kompetenceudviklingstilbud der bidrager til at forebygge og håndtere krænkende handlinger.

Sagsindhold:

SDU's bestyrelse har ønsket en status på SDU's arbejde ift. krænkende handlinger i forlængelse af APV 2021.

Bilag A: Resumé, samt bagvedliggende bilag 1-7, er udarbejdet med det formål at give bestyrelsen indblik i SDU's arbejde for at fremme et sundt og sikkert arbejds- og studiemiljø frit for krænkende handlinger.

Materialet til SDU's bestyrelse vedr. opfølgning på APV 2021/krænkende handlinger udgøres samlet af:

A. Resumé. Et resumé af sagsmaterialet giver et koncist overblik over SDU's arbejde med at skabe et sundt og sikkert arbejds- og studiemiljø, hvor forebyggelse af krænkende handlinger prioriteres, og hvor krænkende handlinger håndteres bedst muligt, hvis de forekommer. Resuméet kan læses selvstændigt. Læsere der ønsker et dybere indblik, kan følge resuméets henvisninger til de underliggende bilag 1-7.

1. Notat om benchmark ift. andre uddannelsesinstitutioner/universiteter.

2. Portalen '[Et godt arbejds- og studiemiljø frit for krænkende handlinger](#)'.

En ny portal samler og formidler SDU-værdier og principper for ledere og medarbejdere ift. forebyggelse og håndtering af krænkende handlinger, adfærdskodeks for studerende mm. og giver både ansatte og studerende én let tilgængelig indgang.

3. Notat om studerendes indgange hvis de oplever krænkende handlinger.

4. Beskrivelse af sager på enhedsniveau i form indsats i to aftaleforløb om krænkende handlinger samt to sager hvor studerende har oplevet sig krænket af andre studerende (eksempler på hvor SDU er udfordret og hvad der er gjort for at håndtere udfordringerne).

5. Information om SDU's whistleblowerordning: <https://sdunet.dk/da/service/whistleblower>

6. Overblik over lokale indsatser og hovedelementer i APV-handleplaner udarbejdet i forlængelse af APV og Trivselsmåling 2021.

7. Beskrivelse af kompetenceudviklingstilbud ift. forebyggelse og håndtering af krænkende handlinger – eksisterende tilbud og nye tiltag indenfor psykisk arbejdsmiljø affødt af bl.a. APV 2021.

Indstiller:

Jens Ringsmose

Rektor
SDU

Sagsbehandler:

Lisbeth Møller

HR-Chef
SDU HR

Annette Lund

Studiechef
SDU Studieservice

Resumé

Et sundt og sikkert arbejds- og studiemiljø frit for krænkende handlinger

Syddansk Universitet ønsker et sundt og sikkert psykisk arbejds- og studiemiljø med en arbejds- og studiekultur, der lægger vægt på ligestilling og respekt i alle sammenhænge såvel på individniveau som på gruppe-, ledelses- og organisationsniveau.

Syddansk Universitet vil have en omgangstone, der hviler på ordentlighed og er præget af et menneskesyn, der viser respekt for forskellighed og den enkeltes integritet.

Syddansk Universitet accepterer ikke mobning, seksuel chikane eller andre adfærdsformer, som krænker ansatte og studerende.

Nærværende resumé giver i et kort format et overblik over, hvordan SDU arbejder med at fremme et sundt og sikkert arbejds- og studiemiljø, hvor forebyggelse af krænkende handlinger prioriteres, og hvor krænkende handlinger håndteres bedst muligt, når de forekommer. Først gives et billede af forekomsten af krænkende adfærd på SDU set i relation til andre sammenlignelige uddannelsesinstitutioner (benchmark), dernæst forklares SDU's håndtering af krænkende handlinger, når de forekommer; dels hvilke indgange studerende og ansatte har og dels hvordan sager håndteres. Sidst gennemgås forebyggende indsatser - lokale eksempler og overordnede tiltag.

SDU's arbejde med at styrke organisationens evne til at forebygge og håndtere krænkende handlinger er informeret af APV og Trivselsmåling 2021 (og APV og Trivselsmåling 2018), af organisationens generelle arbejde med et godt psykisk arbejdsmiljø og et godt studiemiljø, af SDU's strategiske indsats omkring ligestilling og diversitet samt af anbefalinger fra SDU's Taskforce om uønsket seksuel opmærksomhed i 2021.

Resuméet kan læses selvstændigt. Læsere, der ønsker et dybere indblik, kan følge resuméets henvisninger til de underliggende bilag 1-7.

Eksternt benchmark

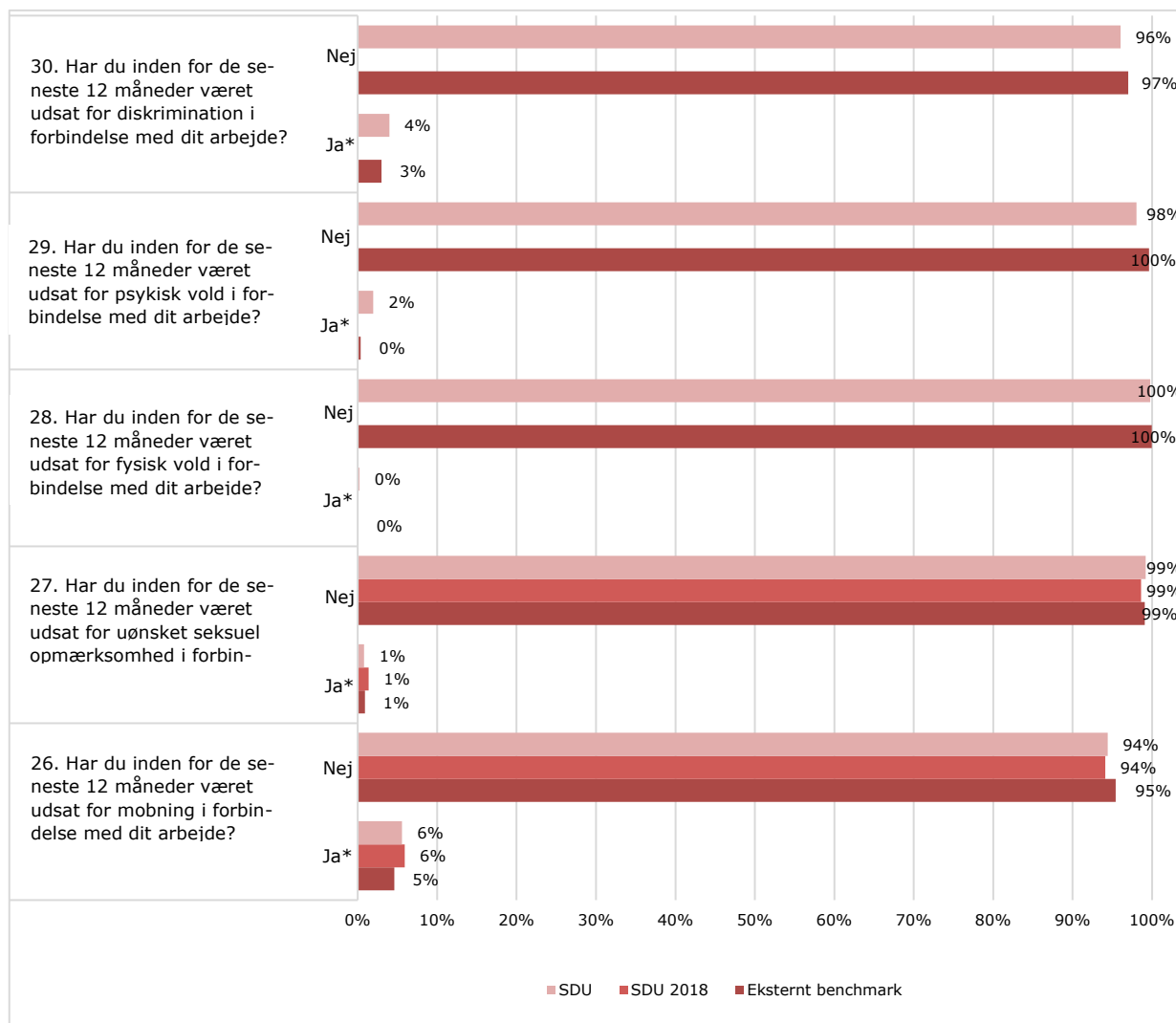
SDU er på niveau med andre uddannelsesinstitutioner, hvad angår krænkende handlinger

Det eksterne benchmark består af 13 uddannelsesinstitutioner, der siden 2019 har gennemført en medarbejderundersøgelse i samarbejde med Rambøll. Her iblandt AU, KU, UCN, UCL, VIA, IT Universitet, Copenhagen Business School, Københavns Professionshøjskole og cphbusiness. Københavns Universitet og Aarhus Universitet indgår med data fra 2019.

Som det ses, er der på spørgsmål om uønsket seksuel opmærksomhed og fysisk vold ingen forskel mellem SDU og de andre uddannelsesinstitutioner, mens der på spørgsmål om diskrimination, psykisk vold og mobning er mellem 1 og 2% flere, der i SDU's seneste APV og Trivselsmåling svarer, at de har oplevet dette indenfor de seneste 12 måneder. En forklaringsfaktor, da SDU's data er mere aktuelle end eksterne data i benchmarket, er formodentlig den samfundsmæssige udvikling de senere år, der har bragt øget fokus på krænkende handlinger.

Benchmarket viser, at der ikke er signifikante forskelle mellem SDU og de andre uddannelsesinstitutioner i benchmarket hvad angår forekomst af krænkende handlinger.

Figur 1: Eksternt benchmark af SDU i APV og Trivselsmåling 2021

Ja* dækker over svarkategorierne: "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere".

Se bilag 1: Notat om eksternt benchmark for uddybende information.

Forebyggelse og håndtering af krænkende handlinger på SDU

Ny portal giver ansatte og studerende, der oplever krænkende handlinger, let tilgængelige indgange til hjælp og samler værdier, viden, handlemuligheder, principper for håndtering og inspiration til forebyggelse målrettet ledere, medarbejderrepræsentanter, medarbejdere og studerende.

Portalen 'Et sundt og sikkert arbejds- og studiemiljø frit for krænkende handlinger' blev lanceret 1. september 2022 ifm. studiestart. Portalen formidler SDU-værdier for adfærd og leder ansatte og

studerende videre til adgange til hjælp, hvis man oplever krænkende adfærd, til principper for ledere og medarbejdere ift. håndtering af situationer med krænkende adfærd, adfærdskodeks for studerende, materiale målrettet arbejdsmiljøgrupper samt nem adgang til SDU's kompetenceudviklingsmuligheder ift. psykisk arbejdsmiljø mm.

Find portalen (bilag 2) [her](#).

Indgange for studerende og ansatte - håndtering af krænkende handlinger

Studerende

SDU har fast på forsiden af [mitsdu.dk](#) et link liggende til SPOC (fælles henvendelsessystem), hvor studerende der har oplevet krænkende adfærd kan kontakte SDU. Henvendelsen bliver sendt direkte til Uddannelsesjuridisk Team, Uddannelsesjura og Registratur, i Studieservice.

Ud over henvendelse via SPOC, har studerende mulighed for at henvende sig til Studie- og Trivselsvejledningen for at tale med en vejleder. Endeligt kan studerende fortroligt kontakte Studieservices uddannelsesjurister.

Se bilag 3: Notat om studerendes indgange for uddybende information om processen når studerende henvender sig om krænkende adfærd.

Se bilag 4: Casebeskrivelser for konkrete eksempler på studerendes henvendelser om oplevet krænkende adfærd, og hvordan sagerne er håndteret jf. SDU's fastlagte proces og med prioritering af dialog med både den krænkede og den krænkende part.

Ansatte

SDU har på portalen 'Et sundt og sikkert arbejds- og studiemiljø' på [sdunet.dk](#) et link liggende til SDU's whistleblowerordning, hvor ansatte, der oplever krænkende adfærd, kan kontakte SDU. Henvendelsen bliver sendt direkte til Økonomiservice, som involverer Rektorsekretariatet, SDU HR og SDU Studieservice afhængig af sagens karakter. Hvis der modtages indberetninger om grove forhold, vil rektoratet straks blive orienteret.

Ansatte har også mulighed for at henvende sig til deres nærmeste leder eller andre ledere, til medarbejderrepræsentanter og/eller til SDU HR.

Find information om SDU's whistleblowerordning (bilag 5) [her](#).

Se SDU's principper for håndtering af krænkende adfærd [her](#). Principperne forklarer medarbejdere og ledere, hvordan de hhv. kan og skal forholde sig i tilfælde af krænkende adfærd.

Se bilag 4: Casebeskrivelser for konkrete eksempler på hhv. en enhed i Fællesadministrationen og et institut, der har haft udfordringer med krænkende adfærd (mobning), har indgået aftaleforløb med Arbejdstilsynet og iværksat tiltag ift. håndtering og forebyggelse fremadrettet med bistand fra SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling.

Forebyggelse af krænkende adfærd – understøttelse af organisationens arbejde

Lokalt fokus

I forlængelse af APV og trivselsmålingen 2021 har alle enheder på SDU haft som opgave at udarbejde en tids- og handlingsplan. I lidt under halvdelen af tids- og handlingsplaner er der et fokus på krænkende handlinger. Mobning identificeres oftest som udfordring; uønsket seksuel opmærksomhed, diskrimination og trusler/psykisk vold nævnes også som udfordringer i nogle handleplaner. Enhederne beskriver forebyggende indsatser i form af:

- Klar afstandtagen overfor krænkende adfærd
- Tydeligere handlemuligheder for medarbejdere
- Kultur- og værdiarbejde: Pejlemærker for et godt psykisk arbejdsmiljø
- Bedre konfliktløsningsevne
- Større psykologisk tryghed
- Styrkede sociale og faglige fællesskaber

Se bilag 6: Notat om indsatser i APV-handleplaner for uddybende information om planlagte lokale indsatser i forlængelse af APV og Trivselsmåling 2021.

Central understøttelse

Kompetenceudviklingstilbud/kurser

SDU udbyder en række kurser indenfor psykisk arbejdsmiljø, der bidrager til at øge organisationens kompetence til at forebygge og håndtere krænkende adfærd. Kurserne er målrettet ledere, medarbejdere og arbejdsmiljøgrupper. Viden om lokale enheders fokus i arbejdsmiljøarbejdet er med til at informere udviklingen af kompetenceudviklingstilbud.

Konsulentbistand

SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling har organisationskonsulenter der kan rekvireres af enheder, der ønsker hjælp til såvel forebyggende indsatser/lokalt tilpasset kompetenceudvikling som til organisatorisk håndtering af konkrete hændelser.

SDUUP har konsulenter der blandt andet rekvireres af enheder og undervisere, der ønsker bistand til udvikling af et undervisningsmiljø, hvor krænkende adfærd forebygges.

GET, SDU's Gender Equality Team tilbyder hjælp til at få et ligestillings- diversitets- og inklusionsperspektiv implementeret i arbejdet med blandt andet uønsket adfærd.

Se bilag 7 for en nærmere præsentation af tilbud der understøtter enhedernes arbejde indenfor psykisk arbejdsmiljø, undervisningsmiljø og ligestilling og diversitet.

Bilag 1

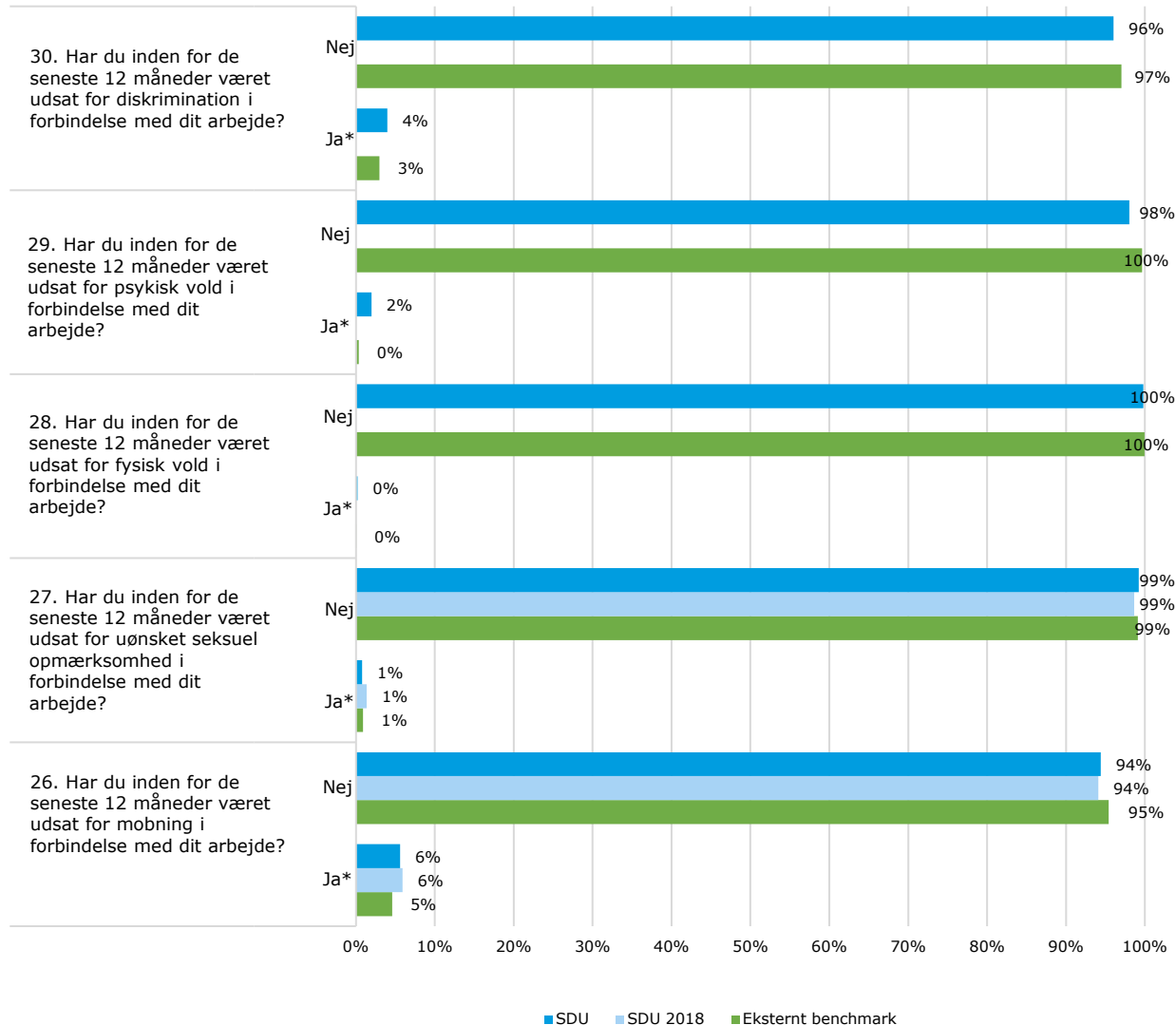
Notat om eksternt benchmark

Krænkende adfærd på SDU

- I nærværende notat præsenteres først et eksternt kvantitativt benchmark af SDU i forhold til 13 andre uddannelsesinstitutioner udarbejdet i samarbejde med Rambøll og derefter et 'kvalitativt benchmark' af SDU i forhold til andre danske universiteter udarbejdet i dialog med Arbejdstilsynet.
- Det bemærkes ift. det kvantitative benchmark, at der er visse dataudfordringer i at benchmarke SDU ud fra APV data (der er SDU's mest opdaterede og valide datagrundlag ift. krænkende adfærd), fx stiller universiteter, der gennemfører APV og Trivselsmålinger med brug af surveys, ikke helt enslydende spørgsmål og gennemfører ikke APV på samme tidspunkt. Når det gælder universiteterne er der også den hindring for et benchmark af alle universiteter, at APV gennemføres forskelligt (hvv. survey- eller dialogbaseret). I notatet her præsenteres dermed det bedst mulige benchmark.
- **Benchmarket viser, at der ikke er signifikante forskelle mellem SDU og de andre uddannelsesinstitutioner i benchmarket, hvad angår forekomst af krænkende handlinger.**

Krænkende adfærd

Kvantitativt eksternt benchmark

- Det eksterne benchmark består af 13 uddannelsesinstitutioner, der siden 2019 har gennemført en medarbejderundersøgelse i samarbejde med Rambøll. Her iblandt AU, KU, UCN, UCL, VIA, IT Universitet, Copenhagen Business School, Københavns Professionshøjskole og cphbusiness. Københavns Universitet og Aarhus Universitet indgår med data fra 2019.
- Ja* dækker over svarkategorierne: "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere".
- Som det ses, er der på spørgsmål om uønsket seksuel opmærksomhed og fysisk vold ingen forskel mellem SDU og de andre uddannelsesinstitutioner, mens der på spørgsmål om diskrimination, psykisk vold og mobning er mellem 1 og 2% flere, der i SDU's seneste APV og Trivselsmåling svarer, at de har oplevet dette indenfor de seneste 12 måneder.
- Det fremgår ikke af eksternt benchmark, om respondenterne har talt med nogen om det, de har oplevet, om de ikke har haft brug for hjælp, eller om de har oplevet at få hjælp, hvis de har haft brug for dette. Her henvises til notat om SDU's APV og Trivselsmåling som bestyrelsen modtog på det seneste bestyrelsesmøde samt til bilag 5, der beskriver eksempler på konkrete sager og SDU's håndtering af dem.

Kvalitativt eksternt benchmark i dialog med Arbejdstilsynet

- SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling har i foråret 2022 koordineret Arbejdstilsynets tilsyn på SDU. Tilsynet blev afrundet med en dialog mellem Arbejdstilsynet og SDU's Hovedarbejdsmiljøudvalg i marts 2022. SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling har desuden været i dialog med Arbejdstilsynet i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende benchmark.
- Arbejdstilsynets vurdering efter gennemførelse af tilsyn på SDU og andre universiteter er, at SDU hverken ligger særligt højt eller lavt blandt universiteter, når det gælder krænkende adfærd, samt at universitetssektoren generelt ligger lidt højere end mange andre brancher, når det gælder oplevet krænkende adfærd og opmærksomhed på krænkende adfærd.
- Arbejdstilsynets vurdering er en kvalitativ vurdering, der dels bygger på Arbejdstilsynets tilsynsbesøg på universiteterne og herunder gennemgang af APV-data fra universiteterne og dels på kvalitativ viden fra branchemøder blandt de tilsynsførende i Arbejdstilsynet. Arbejdstilsynet har i 2022 haft krænkende adfærd som et prioriteret område ift. tilsyn.

Bilag 3: Notat om indgange for studerende der har oplevet krænkende handlinger

Fælles henvendelsessystem: SPOC

SDU har fast på forsiden af www.mit.sdu.dk et link liggende til SPOC (fælles henvendelsessystem), hvor studerende der har oplevet krænkende adfærd, kan kontakte SDU. Henvendelsen bliver sendt direkte Uddannelsesjuridisk Team, Uddannelsesjura og Registratur, i Studieservice.

Ved modtagelse af en henvendelse, sker følgende:

1. Den krænkede part bliver tilbudt en samtale med en rådgiver fra Rådgivende Support, Studieservice SDU, for at kunne tale sin oplevelse igennem. Samtalen har form af en debriefing.
2. Der foretages en vurdering af, hvorvidt forholdet har karakter af et kriminelt forhold, der skal oversendes direkte til Juridisk Kontor med henblik på indgivelse af en politianmeldelse eller hvorvidt forholdet skal sendes til det pågældende fakultet til videre behandling.
3. Uddannelsesjuridisk Team overdrager herefter henvendelsen til den rette enhed, som foretager den videre behandling af sagen, herunder vurdering af, hvorvidt der skal ske indberetning til Juridisk Kontor for brud på "Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved SDU". Sagens materialer journaliseres på en lukket sag i Acadre.

Det står de studerende frit for at kontakte studieleder, fakultetssekretariat, o.lign. da der ikke er krav om, man skal følge en bestemt procedure. Ovenstående procedure er således opstillet for at sikre, at der som minimum er én tydelig vej at gå, hvis man bliver udsat for en krænkende handling.

Eksempel på skriftlig vejledning, som de studerende nemt kan finde på deres studiehjemmeside.

https://mitsdu.dk/da/mit_studie/bachelor/amerikanske_studier_bachelor/vejledning-og-support/kraenkende_adfaerd

Henvendelser modtaget fra studerende, eller ansatte på SDU om at en studerende har udvist krænkende eller uacceptabel adfærd, uden at der nødvendigvis findes en krænkede part, og hvor en indberetning for brud på "Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved SDU" ikke vil være proportionelt, håndteres ved en personlig samtale mellem den studerende, studiechefen, samt en medarbejder fra Det Uddannelsesjuridiske Team. Det kan efter endt samtale blive besluttet, at der skal indgives en indberetning til Juridisk Kontor for brud på "Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved SDU".

Studerende kan her https://mitsdu.dk/da/service/kraenkende_adfaerd finde oplysninger om, hvad og hvordan de gør, hvis de har oplevet krænkende adfærd.

Mitsdu.dk tager sit afsæt i, at studerende skal finde deres informationer på deres studiesider. Denne side vil derfor findes som et element/link på de enkelte studiesider i det omfang den enkelte uddannelse, har taget det med ind på studiets side.

Uddybende beskrivelse af, hvad Studieservice gør ved henvendelser ift. krænkelssesager.

I Studieservice har vi en særlig funktion ift. at sikre, at både krænkede og krænkere får hjælp til at komme videre i deres sigte med at gennemføre uddannelse. Til at løse den opgave har vi et lille team af to vejledere, som både tilbyder støtte og samtale med de umiddelbart involverede, og som kan rekvireres af fag og uddannelser, hvis f.eks. udfordringerne springer ud af en kultur eller tradition, som har udløst en oplevelse af krænkelse.

Fælles kodeks for adfærd

Herudover har SDU vedtaget et adfærdskodeks, som introduceres til den kommende studiestart. Det har sigte på at sætte ord på den ønskede adfærd, så vi sammen kan arbejde med at fremme den gode adfærd på vores fælles grund. Ideen om et adfærdskodeks har blandt andet sit afsæt i vores gode erfaringer med et alkoholkodeks, hvoraf følger, at vi udtrykkeligt for formuleret, at alkohol ikke må være omdrejningen for samvær – så vi sikrer at fælles opmærksomhed på, at vi alle skal kunne være sammen.

Herunder kodeks for adfærd, som er i proces med at finde sin digitale placering på mitsdu.dk, men som altså er medtaget i studiestarten og derfor både toner studiestarten og introduceres til nye studerede for første gang netop i denne tid.

SDU fælles kodeks for adfærd

Din adfærd gør en forskel

Det er alles ansvar at sikre et godt studiemiljø. Vi forventer, at du som studerende på SDU er med til at skabe et trygt og godt studiemiljø for dig og dine medstuderende både på og uden for Campus. At bidrage til et trygt og rart studiemiljø for alle kræver, at vi hver især tager ansvar for vores egen adfærd. Vi ønsker en omgangstone, hvor vi tør tale åbent om både ligheder og forskelligheder – på SDU udgør ytringsfriheden en livsnerve.

	<h3>Respektér andres valg</h3>	<ul style="list-style-type: none"> • Skab rum til at alle frit kan vælge til og fra • Respekter medstuderendes valg og fravalg • Respekter medstuderendes ønsker til omgangsform • Respekter et nej
	<h3>Vis hensyn</h3>	<ul style="list-style-type: none"> • Tal hensynsfuldt til andre • Undgå at tale negativt og nedsettende om andre • Vær opmærksom på dine medstuderende

	Vær omsorgsfuld	<ul style="list-style-type: none"> • Mød dine medstuderende med gode intentioner • Støt dine medstuderende, når de oplever modgang • Vis interesse og spørg ind til dine medstuderende
	Sig fra	<ul style="list-style-type: none"> • Sig fra, hvis andre overtræder dine grænser • Sig det højt, hvis du oplever, at tonen bliver negativ og nedsættende
	Brug god dømmekraft	<ul style="list-style-type: none"> • Hold øje med andres signaler. Din opmærksomhed og komplimenter kan være uønskede trods dine gode intentioner • Det er ikke forbudt at indtage alkohol på universitetet. Men alkohol er ikke en undskyldning for dårlig opførsel • Vær særligt opmærksom, når du indgår i nye relationer
	Giv plads til forskellighed	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrag til et miljø, hvor det er ok at fejle • Vær nysgerrig på dine medstuderende, men respekter, at de ikke nødvendigvis vil tale med dig om alle emner

Har du oplevet krænkende adfærd eller diskrimination?

Vi er klar til at lytte og hjælpe.

Skriv til os på www.sdu.dk/spoc eller kontakt SDUs Studie- og trivselsvejledning på vejledning@sdu.dk

Læs også SDU's Kodeks for alkohol i studiestarten, Disciplinære foranstaltninger og Erklæring om forsknings- undervisnings- og ytringsfrihed på mitsdu.dk.

Bilag 4: Casebeskrivelser

Sagseksempler hvor SDU er udfordret, og hvad der gøres for at håndtere udfordringerne

To cases fra SDU HR: Aftaleforløb om krænkende adfærd

Hvad er et aftaleforløb med Arbejdstilsynet?

Arbejdstilsynet tilbyder et aftaleforløb, fordi de har mistanke om, at der er et komplekst arbejdsmiljøproblem i virksomheden. Hvis virksomheden indgår aftale med Arbejdstilsynet, undersøger Arbejdstilsynet ikke forholdene yderligere, mens aftalen gælder. Til gengæld skal virksomheden forbedre arbejdsmiljøet ved at løse det problem, der er mistanke om, selv om Arbejdstilsynet ikke har konstateret en overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Hvis virksomheden får løst problemet, undgår den at få et påbud.

To aftaleforløb om krænkende adfærd

SDU fik ved tilsyn i 2022 ingen påbud af Arbejdstilsynet, men i to tilfælde fik SDU tilbudt et aftaleforløb med fokus på krænkende adfærd.

Aftaleforløb er en ny indsats fra Arbejdstilsynet og SDU's Hovedarbejdsmiljøudvalg besluttede derfor, at SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling skulle udvikle og tilbyde procesunderstøttelse til enheder på SDU, der indgår i aftaleforløb, og følge enhedernes arbejdsmiljøarbejde i forløbene. Enheder, der er blevet tilbudt aftaleforløb, har gerne villet samarbejde med SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling.

Case 1: Aftaleforløb i en enhed i Fællesadministrationen

I APV og Trivselsmåling 2021 angav 8 ud af knap 60 medarbejdere, at de havde oplevet mobning. Det handlede både om mobning fra andre medarbejdere og fra ledere. Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsynsbesøg at enheden kunne have et arbejdsmiljøproblem med mobning, men ikke i et omfang, der gav grundlag for et umiddelbart påbud. Arbejdstilsynet valgte at tilbyde et aftaleforløb og enheden/Fællesadministrationen accepterede forløbet. Enheden gennemgik parallelt med APV-processen og tilsynsbesøget en stor omorganisering af både afdelinger og ledelsesstruktur.

I en proces med inddragelse af den nye ledelsesgruppe, arbejdsmiljørepræsentant og et dialogforum med tillidsrepræsentanter samt SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling – og i dialog med den samlede medarbejdergruppe – blev der identificeret en række tiltag og umiddelbart igangsat en indsats for at løse problemet omkring mobning og skabe et sundt og sikkert arbejdsmiljø med større psykologisk tryghed, for fremadrettet at forebygge nye tilfælde af mobning. Indsatser der blev igangsat var:

- Dialogforum med tillidsrepræsentanter for at sikre medarbejdere gode adgange til at fortælle om udfordringer med både omorganisering og arbejdsmiljø/mobning.
- Tydelig ledeskommunikation omkring ønsket adfærd.
- Udarbejdelse af værdier/retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkende adfærd, herunder mobning.
- Informere/øge vidensniveau om krænkende adfærd/ mobning, og hvordan det undgås.

- Øve dialog om mobning i medarbejdergruppen (at tale om noget, der er svært at tale om) med brug af dialogkort fra SDU HR's arbejdsmiljøteam.
- Arbejde med psykologisk tryghed.
- Arbejde med feedback-kompetencer og -kultur.
- Øget synliggørelse af enhedens arbejdsmiljørepræsentant bl.a. via repræsentantens jævnlige deltagelse på afdelingsmøder/prioritering af dialog om arbejdsmiljø og trivsel.
- Sparring med Arbejdstilsynet.

SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling har understøttet enheden i identifikation af risikofaktorer og mulige tiltag samt udarbejdelse af handleplan; afholdelse af indledende workshop hvor alle medarbejdere i afdelingen blev inddraget i at kvalificere handleplanen; samt løbende dialog om indsatsen og sparring med Arbejdstilsynet midtvejs i forløbet. Enheden understøttes også i evaluering af resultater (mini-APV mm.) og afrapportering til Arbejdstilsynet.

Case 2: Aftaleforløb på et institut

På et af SDU's institutter konstaterede Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg, at der kunne være et arbejdsmiljøproblem i form af krænkende adfærd/mobning. Medarbejdere fortalte om en hård tone, sårende kommentarer og konflikter mellem medarbejdere og mellem medarbejdere og ledere på instituttet. Instituttets APV viste udfordringer med det psykiske arbejdsmiljø; herunder med mobning, men ikke i et omfang, der gav grundlag for et umiddelbart påbud. Arbejdstilsynet valgte at tilbyde et aftaleforløb og instituttet/fakultetet accepterede forløbet.

I en proces med inddragelse af afdelingsledere og medarbejderrepræsentanter blev der identificeret en række risikofaktorer og tiltag og udarbejdet en handleplan med følgende indsatsområder:

- Klare rammer for adfærd: Institutet formulerede en politik der klart formidler, at instituttet ikke accepterer krænkende handlinger.
- Bedre kommunikationskultur: Ny mødestruktur med flere fælles møder på tværs af fagligheder/teams, nyhedsbrev fra ledelsen. Fokus på god kommunikation, feedback kompetencer og -kultur samt arbejdsglæde.
- Konfliktløsning af langvarige og uløste konflikter – konfliktforebyggelse fremadrettet: Øge konflikthåndteringskompetencer i hele medarbejdergruppen og især blandt ledere og medarbejderrepræsentanter via uddannelse.
- For højt arbejdspress/manglende prioritering af opgaver i sekretariat/mulighed for nye konflikter: Ansættelse af ny sekretær og jævnlige møder blandt de ledere og teams, der afleverer opgaver til sekretariatet, med fokus på samlet prioritering af sekretariatets opgaveløsning.

SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling har understøttet instituttet med afholdelse af indledende workshop (identifikation af risikofaktorer og tiltag; udarbejdelse af handleplan), opfølgning undervejs, dialog og afrapportering til Arbejdstilsynet og vil primo 2023 hjælpe med evaluering af resultater (årlig arbejdsmiljødrøftelse/mini-APV).

To cases fra Studieservice: Studerende der oplever krænkende adfærd

Case 1:

En kvindelig studerende indberettede en mandlig studerende fra sin studiegruppe for at være for nærgående over for hende med fysisk berøring og sexistiske bemærkninger. Sagen blev behandlet ved Juridisk Kontor, der ikke vurderede, at der var grundlag for at give den mandlige studerende en advarsel. Det var påstand mod påstand – fra den ene part, at der var tale om uønsket seksuel opmærksomhed, og fra den anden part at det på ingen måde var ment sådan. Den mandlige studerende blev af vidner opfattet som en stor glad dreng, som gerne gav krammere og ikke mente noget sexistisk med sin opførsel. Det indgik også i vurderingen, at det i en studiegruppe kan det være svært klart at afgøre, hvor grænserne er – hvornår er et kram almindelig omgang, og hvornår er man gået over stregen. I stedet blev sagen håndteret med en samtale med den mandlige studerende og en henstilling til ham. Han var meget ked af, at hans opførsel var blevet opfattet krænkende af den kvindelige studerende.

Senere blev den mandlige studerende tutor/undervisningsassistent, hvilket den kvindelige studerende var fortørnet over og ikke forstod, når nu hun tidligere havde indberettet ham for krænkende adfærd. Studiechefen havde samtaler med den kvindelige studerende og to af hendes veninder for at løse konflikten og skabe forståelse og accept.

Se bilag 2 for en nærmere beskrivelse af studerendes indgange hvis de oplever krænkende adfærd samt Studieservices beredskab og praksis for håndtering af henvendelser.

Case 2:

Under et introforløb udtaler nogle tutorer, at nu er det tid til "grønlander-rundstykker" og åbner to øl. Det overhører en studerende af grønlandsk herkomst. Efter lidt betænkningstid retter den studerende henvendelse til universitet om krænkende adfærd, fordi vedkommende ikke finder at udtalelserne var i orden.

Sagen overdrages til instituttet og den studerende bliver efterfølgende indkaldt til en samtale ved studieleder, som undskylder. Studieleder har inden mødet haft en samtale med de pågældende tutorer, som var meget ked af det, deres udtalelse havde medført. De tilbød at undskyldte personligt, men dette blev ikke relevant. Den studerende tog imod undskyldningen fra studielederen, og er glad for den behandling, sagen har fået fra SDU.

Se bilag 2 for en nærmere beskrivelse af studerendes indgange hvis de oplever krænkende adfærd samt Studieservices beredskab og praksis for håndtering af henvendelser.

Bilag 6: Notat om lokale indsatser i APV-handleplaner ift. krænkende adfærd

Introduktion

I forlængelse af APV- og Trivselsmålingen 2021 har alle enheder på SDU haft som opgave at udarbejde en tids- og handlingsplan på baggrund af de lokale resultater af APV- og Trivselsmålingen. Deadline for planerne var 30. april - ca. 6 måneder efter APV- og Trivselsmålingen blev gennemført. Tids- og handlingsplaner som opfølgning på en arbejdspladsvurdering (APV) er et lovkrav, mens det har været frivilligt om enhederne har ønsket at fremsende en kopi af tids- og handlingsplanen til SDU HR/Arbejds miljø og Udvikling.

Langt de fleste enheder på SDU har fremsendt en kopi af deres tids- og handlingsplan, og nærværende notatet bygger på indblik i 40 tids- og handlingsplaner fra enheder på SDU. Tids- og handlingsplanerne er et dynamisk værktøj i arbejdsmiljøarbejdet, hvor indholdet løbende tilpasses de erfaringer og den viden man indhenter som arbejdsmiljøgruppe. Notatet tegner derfor et øjebliksbillede af arbejdsmiljøgruppernes forventede plan for arbejdsmiljøarbejdet i april 2022.

Fokus på krænkende handlinger

I lidt under halvdelen af tids- og handlingsplaner er der et fokus på krænkende handlinger. Mobning identificeres oftest som udfordring; uønsket seksuel opmærksomhed, diskrimination og trusler/psykisk vold nævnes også som udfordringer i nogle handleplaner.

Klar afstandtagen overfor krænkende adfærd

I flere af tids- og handlingsplanerne bliver det fremhævet som en særlig opmærksomhed at italesætte nultolerance overfor krænkende handlinger.

Tydeligere handlemuligheder for medarbejdere

På tværs af handlingsplanerne er der fokus på at tydeliggøre, hvilke handlemuligheder medarbejdere, der oplever krænkende handlinger, har, og hvor de kan få hjælp.

I handleplanerne beskrives indsatser for at tydeliggøre roller og ansvar både i forhold til enhedens egne ressourcepersoner, fx leder, arbejdsmiljørepræsentant og tillidsrepræsentant, og til centrale ressourcepersoner på SDU, fx SDU HR.

Kultur- og værdiarbejde: Pejlemærker for et godt psykisk arbejdsmiljø

Af forebyggende karakter beskriver enheder, at de ønsker at arbejde med kulturen i enheden: God omgangstone, rummelighed overfor hinanden og at arbejde med ønskede værdier som pejlemærker for godt psykisk arbejdsmiljø nævnes som indsatser.

Bedre konfliktløsningsevne

Enheder beskriver også et behov for at arbejde med konfliktløsning og konstruktiv håndtering af uoverensstemmelser og forskellige synspunkter, så uenighed ikke leder til krænkende adfærd.

Større psykologisk tryghed

At arbejde med at styrke psykologisk tryghed nævnes i nogle planer, som vej til at kunne håndtere uoverensstemmelser, uden de eskaleres til krænkende handlinger.

Stærkere sociale og faglige fællesskaber

Social interaktion der understøtter faglige og sociale fællesskaber og tydelig forventningsafstemning omkring opgaveløsning, bliver også fremhævet som indsatser, der skal forebygge krænkende handlinger.

To case eksempler

Case 1

På et institut, som ønsker at arbejde med krænkende handlinger, bliver der sat fokus på, hvordan man er en god kollega. Der er fokus på, hvordan relationerne styrkes gennem faglige og sociale aktiviteter. Bevæggrundene er, at ved et større og tættere kendskab til hinanden, vil medarbejderne udvise større hjælpsomhed overfor hinanden og kommunikere mere respektfuldt. Derudover udarbejdes der informationer om, hvem man kan henvende sig til, hvis man oplever at blive udsat for krænkende handlinger.

Case 2

På et serviceområde har resultatet af APV- og Trivselsmålingen skabt fokus på at identificere fælles værdier for god adfærd og på at udarbejde retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkende handlinger. Begge dele med henblik på at styre arbejdsfællesskaber på tværs af enheden.

Opsummering

I APV tids- og handlingsplanerne ses et spænd fra enheder, der har identificeret en udfordring med krænkende handlinger og har sat fokus på at forebygge og håndtere krænkende handlinger, til enheder der ikke har identificeret udfordringer med krænkende handlinger.

Blandt enheder, der har identificeret et arbejde med krænkende handlinger, ses et spænd fra fokus på forebyggende indsatser rettet mod hele enheden, til fokus på individuelle handlemuligheder for medarbejdere der har oplevet krænkende handlinger.

Fælles for enhederne er, at de har identificeret krænkende handlinger i APV- og Trivselsmålingen, og at der er igangsat initiativer til at håndtere adfærden i enheden.

Brug af viden fra handleplaner til bedre understøttelse af enheder

Viden om enhedernes fokus i arbejdsmiljøarbejdet rettet mod forebyggelse og håndtering af krænkende handlinger har informeret udviklingen af kompetenceudviklingstilbud indenfor psykisk arbejdsmiljø på SDU. Se bilag 7 for et overblik over tilbud fra SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling målrettet understøttelsen af enhedernes arbejde indenfor psykisk arbejdsmiljø.

Bilag 7: Overblik over kompetenceudviklingstilbud der øger organisationens evne til at forebygge og håndtere krænkende handlinger

Nærværende notat beskriver kort **kompetenceudviklingstilbud**, der aktuelt udbydes på SDU ift. forebyggelse og håndtering af krænkende handlinger – der er både tale om eksisterende tilbud og nye tiltag. Notatet beskriver desuden kort de enheder på SDU, der tilbyder **konsulenthjælp** til lokale indsatser ift. krænkende adfærd.

Kompetenceudviklingstilbud indenfor psykisk arbejdsmiljø:

SDU HR/Arbejdsmiljø og Udvikling udbyder en række kurser indenfor psykisk arbejdsmiljø, der bidrager til at øge organisationens kompetence til at forebygge og håndtere krænkende adfærd. Kurserne er målrettet ledere, medarbejdere og arbejdsmiljøgrupper.

Kurserne afholdes enten som interne kurser på SDU eller i regi af AEU (danske universiteters fælles efteruddannelse). Kurserne er målrettet universitetsansatte og understøtter peer-to-peer sparring og videndeling. Underviserne har indgående kendskab til universitetets kontekst.

Medarbejderkurser på SDU:

- [Få mindre stress og bedre arbejdsmiljø med større psykologisk tryghed](#)
- [God hverdagskommunikation - styrk samarbejdet og fællesskabet](#)
- [Psykologisk tryghed - Skab optimale vilkår for læring, innovation og excellence](#)
- [Styrk det gode arbejdsmiljø](#)
- [Succesfuld og effektiv konflikthåndtering](#)
- [Undgå stress - lær at styre din energi, planlægge dine opgaver og få mere overskud](#)
- [Konstruktiv feedback – giv indspark og gør en forskel](#)

Kurserne er åbne for alle ledere og medarbejdere på SDU. De afvikles i foråret 2023 på SDU, Campus Odense. Kan der samles mindst 8-10 deltagere afholdes gerne yderligere kurser på SDU's øvrige campi, ligesom kurserne kan rekvireres af ledergrupper, teams og enheder, herunder arbejdsmiljøgrupper, som særligt tilrettelagte kurser.

Kurser i regi af AEU (danske universiteters fælles efteruddannelse):

- Webinar: [Imødegåelse og håndtering af sager om sexchikane i et studie- og ansættelsesretligt perspektiv](#)
- Kursus: [Psykisk arbejdsmiljø for Arbejdsmiljøgruppen](#)
- [Universiteternes arbejdsmiljøkonference 2022](#)

Kurserne er åbne for universitetsansatte og afholdes i efteråret 2022 samt foråret 2023.

Tiltag til at forhindre krænkende handlinger i undervisningsrummet:

SDU Universitetspædagogik har en række tilbud målrettet undervisere og rettet mod at forebygge krænkende oplevelser i undervisningsrummet:

Eksisterende aktiviteter og tilbud:

- Informationsmateriale om Addressing Bias, hvortil der vil blive henvist på SDU HR's serviceside/ny portal. Siden er ikke pt åben for andre end SDUUPs medarbejdere, men findes i en let modificeret form på [Times Higher Education blogposten](#)
- Informations- og ressourcside om [Unlimited Thinking and Teaching](#), hvortil der også vil blive henvist på SDU HR's serviceside/ny portal.
- Workshop for undervisere og ledere: "That's so gay" Addressing excluding behaviour and bigotry: replace inaction with inclusive and effective approaches', som tidligere (F22) er afholdt som et webinar for alle interesserede, og som fremover kan rekvireres (og bliver rekvireret) af grupper af undervisere, fx ifm institutseminarer mm.
- Workshop for fakultære studenterambassadører om addressing bias. Workshopen er afholdt flere for medarbejdere på TEK, og er også planlagt til at blive afholdt på andre fakulteter – man kan danne sig et overblik over workshopen ved at orientere sig i [forberedelsesmaterialet](#).

Aktiviteter i efteråret 2022:

- Book launch 22. september: SDUUP afholder mini-reception i anledning af udgivelsen af bogen "Bias-aware Teaching, Learning and Assessment" (Hurford and Read, 2022). Ved arrangementet bliver der også sat fokus på, hvordan SDUUP kan være behjælpelig med at inkludere bogens pointer i egen undervisning.
- Webinar 17. november: "That's not what I meant" – ways to identify and address biases in teaching and courses' introducing facilitated dialogues as ways to identify potential biases and strategies for addressing them.

Konsulenthjælp fra centrale enheder på SDU til lokale indsatser for at forebygge og håndtere krænkende adfærd

SDU HR/Arbejds miljø og Udvikling har et team bestående af tre organisationskonsulenter der blandt andet rekvireres af enheder, der ønsker hjælp til såvel forebyggende indsatser/lokal kompetenceudvikling som til organisatorisk håndtering af konkrete hændelser.

SDUUP har konsulenter der blandt andet rekvireres af enheder og undervisere, der ønsker bistand til udvikling af et undervisningsmiljø hvor krænkende adfærd forebygges.

GET, SDU's Gender Equality Team tilbyder hjælp til at få et ligestillings- diversitets- og inklusionsperspektiv implementeret i arbejdet med blandt andet uønsket adfærd.

OVERSIGT OVER BYGGESAGER PÅ SDU

SEA-finansierede byggeprojekter, og afledte byggeprojekter, der egenfinansieres

Bestyrelsesmøde 3. oktober 2022

Endelig

Status: Til bestyrelsesmødet 3. oktober 2022

Som planlagt
Stand by
Kræver beslutning

Alle beløb i mio. kr.	Oprindeligt grundlag			Senest godkendte							Status	
	Dato for beslutning om byggeri	1. budget-overslag mio. kr.	Indeks for gældende dokument	Byggesum	Indeks skiftet over ved 137	Husleje-beregnings-grundlag	Husleje det første år	Ændrings-dato	m2	Forventet overtagelse	Fase	
Byggesager med staten												
SUND. Nyt SUND i forbindelse med Nyt OUH. Erstatter bygninger i WP Incl. Koblingsbygning. Rådgiver: Medic OUH.	Okt. 2012	1.064,0	121,2	1.320,9	147,2	1.700,0	97,9	07.09.2022	0	feb. 2023	Byggeri pågår	Status 7. september 2022: Byggesagsarket er tilrettet i forhold til indeks og husleje, så det følger den seneste huslejberegning fra Vejdirektoratet. Stigning i budget er ud fra øget faktisk forbrug i det sidste kvartal samt resultatet af den seneste risikovurdering. Der er vurderet risiko for konkurs på laboratorieinventar, og der er derfor reserveret penge til at fremme leverancerne til eget lager og mulig konsekvens af en konkurs. Konsekvens af krigen i Ukraine begynder at sætte sit præg på tidsplanen, hvor der nu er tydelige forsinkelser på en del leverancer bl.a. trægulve. Det har ligeledes været nødvendigt med ændringer af materialevalg, hvilket også giver forskydninger på tidsplanen. Konsekvensen af disse ting kendes endnu ikke og SDU må forvente at der fremadrettet vil dukke yderligere leveranceproblemer op, der kan påvirke tidsplanen. Der er stadig krav fra entreprenørerne - der er ved at blive behandlet - der ikke kan tilbagevises (konflikt i projektet vedr. 3D modellen). Der er reserveret udgifter til midlertidige adgangsveje, da OUH åbner ca. 2 år senere end SDU, hvilket forhindrer benyttelse af de projektede adgangsveje. Det gælder særligt Retsmedicin og Anatomi. Ved deciderede projektføj, der er anmeldt til rådgivernes forsikring, forventes der fuld dækning af udgifterne. Erstatning fra rådgiverne for et ufuldstændigt projekt indregnes ikke i budgettet. Vejdirektoratet vil forsøge at opnå erstatning. Vedr. egenfinansiering arbejder Vejdirektoratet, Bygningsstyrelsen og SDU på at finde det niveau som SDU må egenfinansiere. Rentetilskrivningen stopper først når SDU overtager bygningen. Der arbejdes på en etapeopdelt overtagelse med en tilsvarende opdelt husleje. Tidsplanen er meget presset, men Vejdirektoratet fastholder at SDU kan overtage bygningen i februar 2023. SDU har udarbejdet en etapeopdelt indflytningsplan, som giver Vejdirektoratet mere luft i tidsplanen. Vejdirektoratet kan først give endeligt tilsagn om tidsplanen omkring den 28. oktober 2022. Der er stadig stort fokus på minimering af dobbelt husleje.
MMMI (Donation fra A.P.Møller Fonden)		20,0		136,0	104,0	28,6	2.25		4.520	2023 3. kv.	Byggeriet pågår	Status 19. maj 2022: Byggesagen kører generelt rigtig godt. Ibrugtagning af bygningen er ikke afhængig af semesterstart. Ibrugtagning forventes at ske i 3. kvartal 2023.
Byggesager uden staten												
LSP Lindø Center for Large Structure Production											Programmering pågår.	Status 7. september 2022: SDU har modtaget en donation fra A.P. Møller Fonden på 90 mio. kr. til et nyt byggeri på en lejet grund på Odense Havn, Lindø. Bygningen skal huse Center for Large Strukture Produktion, som hører under Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet (MMMI) på SDU.
Byggesager i alt				1.456,9					4.520,0			

Byggesager, som er overdraget til SDU												
LETBANE FASE 1-3 (funktionel fornyelse). Projekt under funktionel fornyelse (BYGST).			139	68,5								Status 7. september 2022: Ændret: Den gældende huslejberegning - den samlede årlige husleje for Funktionel Fornyelse fase 1-3 og trappetårne - udgør 981.000 kr. (indeks 103,3). Der er opnået enighed om de sikkerhedsmæssige udfordringer, der er under bygningen, og der etableres kombinerede værn og cykelstativer, som forhindrer gennemgang mellem søjlerne ud til letbanen. Den samlede løsning vurderes til 1 mio. kr. Bygningsstyrelsen lægger sagen ind under Funktionel Fornyelse og forsøger at få Odense Letbane til at medfinansiere. Byggesagen Funktionel Fornyelse betragtes som lukket, men økonomisk holdes den åben til ovenstående er afklaret.

ESBJERG.	Dec. 2014	110,8	129,7	122,0	136,1	96,0	6,5		7.700	17.11.2020	Indflytning er under afslutning.	<p>Status 23. marts 2022:</p> <p>Bygningen er 100 % i brug.</p> <p>I forhold til pantebrevet, så er status at kommunen/Fonden ikke kan finde pantebrevet. På den baggrund vil der være behov for, at annoncere i statstidende, hvilket forventes at være en proces, der tager 1 år. Da kommunen ikke kan fremvise pantebrevet må Bygningsstyrelsen ikke overføre pengene til Fonden, og har i stedet deponeret pengene. Det betyder, at SDU skal betale husleje af de 6 mio. kr. indtil der er en afklaring. Pengene bliver ikke tilbagebetalt uanset udfaldet af sagen. Civilstyrelsen har heller ikke - efter 15 måneder - fået afklaret om Fonden må modtage donationen grundet at reglerne er ændret. Ligeledes har Civilstyrelsen heller ikke fået afklaret om der ved en eventuel udbetaling skal betales skat af donationen. Til orientering er den nuværende husleje baseret på, at donationen aktiveres 100 % uden modregning. De samlede byggeudgifter er lidt lavere end budgetteret. Bygningsstyrelsen forventer at afslutte sagen i løbet af nogle få måneder og vil genåbne sagen når problematikken med pantebrevet er afklaret.</p>	●
<p>DIAS.</p> <p>Bygning til The Danish Institute for Advanced Study.</p> <p>Arkitekt og ingeniører: Bygherrerådgiver: Arkitema - Total rådgiver Creo Arkitekter A/S BYGST kontaktperson: Lone M. Petersen</p>	15.06.15 / 28.09.15	77,35	133,8	88,5	104,4	83,0	5,5	26.2.2019	3.500	Primo 2020	Bygningen er ibrugtaget. Uændret	<p>Status 7. september 2022:</p> <p>Bygningen er ibrugtaget 100 %.</p> <p>Bygningsstyrelsen forventer at budgettet kan holdes trods tidligere udmeldinger om at der var udeståender, der kunne påvirke budgettet. Der er tilskrevet færre renter, som gør at den samlede byggeudgift kan overholdes.</p> <p>Der pågår udbedring af fejl på skodderne, men det er opstået leveranceproblemer med de materialer der skal bruges til at afslutte skodderne. Afslutningen forventes om 10 uger.</p>	●

ORIENTERING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022 Dagsordenens punkt 10.0

Sag:

Oversigt over huslejemæssige konsekvenser.

Sagsindhold:

Mio.kr.	2022	2023	2024	2025	2026
SDU husleje ¹	254,1	251,9	250,8	250,2	248,1
SUND Winsløwparken	40,3	27,5			
SUND nye bygninger Campusvej		81,6	97,9	97,9	97,9
Large Structure Production midlertidig	0,3	0,7	0,7		
Large Structure Production grundleje				0,4	0,4
Ny samlet SDU husleje	294,7	361,7	349,4	348,5	346,4

Noter. 1 Huslejeprognosen bliver løbende revideret.

Sagen forelægges til bestyrelsens orientering.

Indstiller

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør

Rektorsekretariatet

Sagsbehandler

Lennart Maagaard

Specialkonsulent

Økonomiservice

INDSTILLING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022 Dagsordenens punkt 10.1

Sag:

Byggeriet af Nyt Sund

Sagsindhold:

Vejdirektoratet og SDU holdt styregruppemøde vedrørende Nyt Sund den 5. september 2022. På mødet gav Vejdirektoratet en status på byggeriet og fremlagde en tidsplan for færdiggørelse af de enkelte bygningsafsnit. På styregruppemødet tilkendegav SDU klart og tydeligt, at det er vigtigt, at SDU får overdraget hele byggeriet senest den 1. maj 2023, da det ellers ikke vil være muligt at blive klar til efterårssemesteret.

Projektøkonomien blev gennemgået på styregruppemødet den 5. september 2022, og projektets ikke-disponerede reserver udgør efter seneste budgetopfølgning ca. 28 mio. kr.

Efter anbefaling fra Vejdirektoratet og indstilling fra rektoratet godkendte SDU's bestyrelse på mødet den 21. juni 2022 at tilføre 90 mio. kr. til Nyt SUND-byggesagens reserver, hvorved den samlede reserve var 113 mio. kr. Forbruget af reserven de seneste 14 måneder skyldes primært udgifter til mængderegulering, projektmangler samt projektilpasninger mellem SDU-leverancer og byggeprojektet.

En ny risiko er blevet afdækket i form af risikoen for entreprenørkonkurs (laboratorieentreprisen). For at minimere konsekvenserne af en eventuelt konkurs transporteres alt færdiggjort laboratorieinventar, som aktuelt er opmagasineret hos entreprenøren, til SDU's lagerbygning.

Med en reserve på 28 mio. kr. betyder risikoen for entreprenørkonkurs med dens afledte konsekvenser for byggesagen, at sandsynligheden for at byggeriet kan gennemføres inden for den samlede budgetramme falder til 1%.

De tre største risici og tilhørende skønnede omkostninger på byggesagen er:

- Mængderegulering af tillægsarbejder efter entreprisekontrakt 71,8 mio. kr.
- Risiko i forbindelse med tidsplan, forcering/forlænget tidsplan, tidsfristforlængelser 17,1 mio. kr.
- Entreprenørkonkurs 4,5 mio. kr.

Det samlede risikotillæg (forventet behov for reserve ved 50% fraktilen) udgør ca. 106 mio. kr. Da den resterende reserve er ca. 28 mio. kr. skal projektet tilføres ca. 78 mio. kr. for at opnå en budgetsikkerhed på ca. 50%, som Vejdirektoratet vurderer nødvendigt.

Afhængigt af SDU's drøftelser med Bygningsstyrelsen kan en del af de 78 mio. kr. formentligt blive tilført via kontantfinansiering.

Det er indtil videre lykkedes Vejdirektoratet at afvise økonomiske krav fra entreprenørerne for de voldsomme prisstigninger på materialer, der ses i forlængelse af krigen i Ukraine. Men der begynder at komme bekymringer i forhold til tidsplanen og uanset om entreprenørerne eller bygherre har ret til tidsfristforlængelse eller ej begynder der at tegne sig et billede af, at leveranceforsinkelserne forplanter sig til faktiske tidsfristforlængelser. Det er endnu ikke muligt at få et entydigt billede af forsinkelserne og de følgeudgifter, der eventuelt måtte komme. SDU følger situationen og er i fortsat tæt i dialog med Vejdirektoratet og Bygningsstyrelsen.

En forøgelse af reserven som anbefalet af Vejdirektoratet kan øge den årlige husleje fra 95,5 mio.kr. til 97,9 mio.kr. Den præcise årlige husleje er afhængig af, at reserven bliver disponeret og i hvilket omfang SDU kan kontantfinansiere dele af anlægssummen. SDU er fortsat i dialog med Vejdirektoratet og Bygningsstyrelsen om mulighederne for kontantfinansiering.

Indstilling:

Det indstilles, at bestyrelsen

- Godkender, at SDU følger Vejdirektoratets anbefaling om at tilføre 78 mio. kr. til byggesagens reserver
- Godkender, at rektoratet og bestyrelsesformanden har en fortsat tæt dialog om byggesagen i den kommende tid

Indstiller:

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør

Sagsbehandler:

Tom Møenbo Gregersen

Afdelingschef

Nybyg, Teknisk Service

Henrik Mørkenborg Ravn

Områdechef

Teknisk Service

INDSTILLING

Bestyrelsesmøde den 3. oktober 2022 Dagsordenens punkt 10.2

Sag:

Indgåelse af lejekontrakt på Odense Havn i forbindelse med opførelse af bygning til Large Structure Production (LSP)

Sagsindhold:

SDU har ansøgt A.P. Møller Fonden om støtte til en bygning til et nyt forsknings- og udviklingscenter. Center for Large Structure Production hører under Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet (MMMI) og skal opføres på Odense Havn, Lindø. Centret vil bringe forskningen og industriproduktionen i Danmark ind i en ny æra af robotisering og digitalisering med fokus på produktion af store konstruktioner som fx skibe, broer eller vindmøller. Dermed vil centret være enestående i Danmark og globalt, og vil medvirke til udviklingen af hidtil usete teknologier og industri-løsninger, der vil muliggøre nye forskningsområder og give danske produktionsvirksomheder afgørende konkurrencemæssige fordele.

Med LSP-centret etableres et nyt epicenter for anvendelsesorienteret forskning og udvikling af nye robotløsninger til XL-produktion. Centret vil vise vejen ind i den næste transformation af det danske robotmiljø med yderst innovative robotsystemer og -tjenester til produktion af komplekse konstruktioner. Centret sigter også mod at transformere arbejdsstyrken i den maritime sektor og i bygge- og energisektoren ved at tilbyde målrettede uddannelsesaktiviteter og ved at introducere unge ingeniørtalenter til industrien.

Etablering af centeret har bred opbakning fra virksomheder og organisationer i robotindustrien, i den maritime sektor såvel som i bygge- og energisektoren. På baggrund af en indstilling fra Vækstteam Fyn har Erhvervsfremmebestyrelsen bevilliget 87,8 mio. kr. til udstyr og personale til LSP-centret. Endvidere vil SDU investere +15 mio. kr. frem til sommeren 2023, ligesom virksomhedspartnere har givet tilsagn om at investere + 20 mio. kr. i forsknings- og udviklingsprojekter frem til 2025.

A.P. Møller Fonden har nu bevilliget 90 mio.kr. til projektering og opførelse af en bygning, der bliver et 'go-to' laboratorium for fremtidens industrielle løsninger for produktion af store konstruktioner. LSP-bygningen vil være ejet af SDU og opføres på en lejet grund baseret på en 30-årig lejekontrakt med Odense Havn.

Byggeprojekt

Det samlede byggeprojekt består af:

- Hangarbygning med et areal på 2.550 m²
- Lagerhal i tilknytning til hangarbygning med et areal på 1.320 m², uopvarmet
- Større befæstet areal imellem hangarbygning og lagerhal

Hangarbygningen inddeles i to hovedfunktioner:

- Hovedhal med robotkonstruktion, med et areal på ca. 2.130 m²
- Administrationsafsnit med et areal på ca. 420 m²

I hovedhallen opstilles et multirobotsystem og administrationsafsnittet indrettes i ét plan med kontorer, mødelokaler, teknik-rum, servicefaciliteter m.m.

Bygningerne opføres på et udviklingsareal på 6.000 m² på Odense Havn, Lindø indenfor havnens afgrænsede og sikrede område. SDU lejer arealet af Odense Havn for en 30-årig periode. Det er en betingelse for udbetaling, at SDU råder over grunden i mindst 30 år. Odense Havn oplyser, at prisen for den årlige arealleje ca. udgør 60 kr. + 11 kr. i fællesudgifter pr. kvm. Prisen er ekskl. moms og byggemodning. Prisen er 2021-priser og de reguleres i henhold til nettopris-indekset, dog min. 3 procent p.a. Huslejen forventes at være på ca. 426.000 kr. om året.

Det er en forudsætning for bevillingen fra A.P. Møller Fonden, at der gennemføres en projektkonkurrence i fondens regi, at fonden indgår rådgivningskontrakt med det vindende rådgiverholds projekt, og at kontrakten overføres til bevillingsmodtager til gennemførelse i henhold til kontaktens ordlyd. Konkurrencen afholdes inden for de af Fonden bevilligede midler.

Det vil være ønskeligt hvis SDU og fonden sammen får indflydelse på valg af totalrådgiver og rådgiverkontraktens ordlyd samt en udbudsform til udførelsen.

Projektets organisering

Der nedsættes en styregruppe med A.P Møller Fondens direktør og SDU's rektor samt en bygherre kundegruppe med interessenter fra SDU og A. P. Møller Fonden.

Økonomi

Projektets byggeøkonomi er disponeret ud fra en samlet udgift på 90 mio. kr. til dækning af bygningsanlæg samt rådgivning. Hertil skal der yderligere beregnes en udgift til bygherreleverancer som løst inventar, IT-udstyr samt bruger- og drift drevne ønsker der skal dækkes af SDU.

Indstilling:

Det indstilles, at bestyrelsen

- Godkender, at SDU indgår en lejeaftale på 30 år med Odense Havn med en forventet lejeudgift på 426.000 kr. om året.
- At rektoratet på et kommende bestyrelsesmøde orienterer om projektets samlede økonomi og organisering

Indstiller:

Thomas Buchvald Vind

Universitetsdirektør

Rektorsekretariatet

Sagsbehandler:

Henrik Mørkenborg Ravn

Områdechef

Teknisk Service